

Βρυξέλλες, 9.12.2015
COM(2015) 634 final

2015/0287 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2015) 274 final}

{SWD(2015) 275 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά¹, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 6 Μαΐου 2015, ανακοινώθηκε νομοθετική πρωτοβουλία σχετικά με τους εναρμονισμένους κανόνες για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και τις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών. Η παρούσα πρωτοβουλία συνίσταται σε i) μία πρόταση σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και σε ii) μία πρόταση σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και διάφορες άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών.

Όπως ανακοίνωσε η Επιτροπή στο πρόγραμμα εργασίας της για το 2015, οι δύο αυτές προτάσεις βασίζονται στην πείρα που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για τον κανονισμό σχετικά με τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού δικαίου των πωλήσεων. Ειδικότερα, δεν ακολουθούν πλέον την προσέγγιση ενός προαιρετικού καθεστώτος και μιας ολοκληρωμένης δέσμης κανόνων. Αντίθετα, οι προτάσεις περιλαμβάνουν ένα στοχευμένο και συγκεκριμένο σύνολο κανόνων, πλήρως εναρμονισμένων. Οι προτάσεις βασίζονται επίσης σε ορισμένες τροπολογίες που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε πρώτη ανάγνωση σχετικά με την πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού δικαίου των πωλήσεων, ιδίως τον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής των διαδικτυακών και άλλων εξ αποστάσεως πωλήσεων αγαθών και την επέκταση του πεδίου εφαρμογής σε ορισμένα είδη ψηφιακού περιεχομένου που παρέχονται αντί άλλης αντιπαροχής και όχι χρημάτων.

Ενώ η παρούσα αιτιολογική έκθεση καλύπτει ειδικά την πρόταση σχετικά με ορισμένες πτυχές των συμβάσεων για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, τα τμήματα που αναφέρονται στην αιτιολόγηση της πρότασης, στη συγκέντρωση εμπειρογνώσιας και στην εκτίμηση των επιπτώσεων αφορούν και τις δύο προτάσεις, δεδομένου ότι αμφότερες θεωρούνται ως ενιαία δέσμη με κοινούς στόχους.

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Ο γενικός στόχος των προτάσεων είναι να συμβάλουν στην ταχύτερη ανάπτυξη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, προς όφελος τόσο των καταναλωτών όσο και των επιχειρήσεων. Με την εξάλειψη των βασικών φραγμών που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων και παρεμποδίζουν τις διασυνοριακές συναλλαγές, οι κανόνες που προβλέπονται στις προτάσεις θα μειώσουν την αβεβαιότητα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές λόγω της πολυπλοκότητας του νομικού πλαισίου και των δαπανών που επιβαρύνουν τις επιχειρήσεις και οι οποίες προκύπτουν από τις διαφορές στο δίκαιο των συμβάσεων των κρατών μελών. Η πρωτοβουλία αυτή θα αυξήσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών, με τον καθορισμό ενιαίων κανόνων με σαφή δικαιώματα για τους καταναλωτές.

Σύμφωνα με το 39% των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις διαδικτυακές, όχι όμως στις διασυνοριακές πωλήσεις, ένα από τα κυριότερα εμπόδια στις διασυνοριακές πωλήσεις είναι οι διαφορές μεταξύ των εθνικών δικαίων των συμβάσεων². Τούτο ισχύει ιδίως για τους τρόπους επανόρθωσης σε περίπτωση ελαττωματικού προϊόντος, όπως αναφέρεται από το 49% των εμπόρων λιανικής της ΕΕ που πραγματοποιούν διαδικτυακές πωλήσεις και το 67% εκείνων που προσπαθούν σήμερα να πραγματοποιήσουν διασυνοριακές διαδικτυακές

¹

COM (2015) 192 final <http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/>

²

Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 396 «Retailers' attitudes towards cross-border trade and consumer protection» (Στάση των εμπόρων λιανικής έναντι του διασυνοριακού εμπορίου και της προστασίας του καταναλωτή) (2015).

πωλήσεις ή εξετάζουν την πιθανότητα αυτή³. Οι διαφορετικοί κανόνες μεταξύ των εθνικών δικαίων των συμβάσεων έχουν δημιουργήσει εφάπαξ δαπάνες για τους εμπόρους λιανικής που πραγματοποιούν πωλήσεις στους καταναλωτές ύψους περίπου 4 δισ. ευρώ. Οι δαπάνες αυτές επηρεάζουν κυρίως τις πολύ μικρές και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Ο σκοπός αυτών των προτάσεων είναι να δημιουργήσουν ένα φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον και να διευκολύνουν τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ, να πραγματοποιούν διασυνοριακές πωλήσεις. Θα πρέπει να παρασχεθεί ασφάλεια δικαίου στις επιχειρήσεις και να αποφευχθούν οι περιττές δαπάνες που προκαλούνται από τα διαφορετικά εθνικά δίκαια κατά την πώληση αγαθών και ψηφιακού περιεχομένου εκτός της εγχώριας αγοράς τους.

Μόλις το 18% των καταναλωτών που χρησιμοποίησαν το διαδίκτυο για ιδιωτικούς σκοπούς το 2014 πραγματοποίησαν διαδικτυακές αγορές από άλλη χώρα της ΕΕ, ενώ το 55% πραγματοποίησαν διαδικτυακές αγορές στην εγχώρια αγορά⁴. Οι καταναλωτές υφίστανται ζημία λόγω της έλλειψης σαφών συμβατικών δικαιωμάτων σε περίπτωση ελαττωματικού ψηφιακού περιεχομένου. Το ψηφιακό περιεχόμενο καλύπτει ευρύ φάσμα προϊόντων, όπως μουσική, κινηματογραφικές ταινίες, εφαρμογές, παιχνίδια, ταινίες, υπηρεσίες αποθήκευσης σε νέφος ή μεταδόσεις αθλητικών εκδηλώσεων. Η συνδυασμένη αξία της οικονομικής ζημίας λόγω των πλέον πρόσφατων προβλημάτων που αντιμετώπισαν οι χρήστες με το ψηφιακό περιεχόμενο και του χρόνου που αφιερώθηκε για την επίλυση των προβλημάτων αυτών τους τελευταίους δώδεκα μήνες εκτιμάται ότι κυμαίνεται μεταξύ 9 και 11 δισεκατομμυρίων ευρώ. Οι καταναλωτές, επίσης, δεν αισθάνονται εμπιστοσύνη όταν πραγματοποιούν διαδικτυακές αγορές σε διασυνοριακό επίπεδο. Ένας από τους κυριότερους λόγους είναι η αβεβαιότητα σχετικά με τα βασικά συμβατικά δικαιώματά τους. Κατά συνέπεια, οι καταναλωτές χάνουν ευκαιρίες και έχουν στη διάθεσή τους στενότερο φάσμα προϊόντων σε λιγότερο ανταγωνιστικές τιμές.

- **Συνεκτικότητα με ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι να καλύψει το νομικό κενό που υπάρχει επί του παρόντος στο *κοινοτικό κεκτημένο για την προστασία των καταναλωτών* σε ενωσιακό επίπεδο όσον αφορά ορισμένες συμβατικές πτυχές για τις οποίες σήμερα δεν υπάρχουν κανόνες.

Η πρόταση συμπληρώνει την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵, η οποία έχει ήδη εναρμονίσει πλήρως ορισμένους κανόνες για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου (κυρίως τις υποχρεώσεις προσυμβατικής πληροφόρησης και το δικαίωμα υπαναχώρησης). Παρότι ορισμένα κράτη μέλη, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Κάτω Χώρες, έχουν ήδη θεσπίσει νομοθεσία ειδικά για το ψηφιακό περιεχόμενο, εντούτοις, δεν υπάρχουν σήμερα ειδικοί κανόνες σε ενωσιακό επίπεδο για την προστασία των καταναλωτών σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου με τη σύμβαση. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να αναληφθεί ταχεία δράση, ώστε να προληφθεί τυχόν περαιτέρω νομικός κατακερματισμός λόγω της εμφάνισης διαφορετικών εθνικών κανόνων.

3

Έκτακτο Ευρωβάρόμετρο 396 «Retailers' attitudes towards cross-border trade and consumer protection» (Στάση των εμπόρων λιανικής έναντι του διασυνοριακού εμπορίου και της προστασίας του καταναλωτή) (2015).

4

Έρευνα της Eurostat για τη χρήση των ΤΠΕ από νοικοκυριά και φυσικά πρόσωπα (2014)

5

ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64.

Επιπλέον, η πρόταση εξετάζει δύο συμβατικά δικαιώματα (τροποποίηση και καταγγελία μακροπρόθεσμων συμβάσεων) τα οποία διαπιστώθηκε ότι παρουσιάζουν προβλήματα⁶ και, επί του παρόντος, υπόκεινται μόνο στη γενική ρήτρα για τον έλεγχο του καταχρηστικού χαρακτήρα των συμβατικών ρητρών της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με τους καταναλωτές⁷.

Η πρόταση συμπληρώνει, επίσης, την οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά⁸, η οποία, μεταξύ άλλων, θεσπίζει εν μέρει εναρμονισμένους κανόνες σχετικά με τις ηλεκτρονικές συμβάσεις.

Η πρόταση συνάδει με τους ισχύοντες κανόνες της ΕΕ σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο και τη δικαιοδοσία στην ψηφιακή ενιαία αγορά⁹. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις¹⁰ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι)¹¹, οι οποίοι θεσπίζουν κανόνες για τον καθορισμό της αρμόδιας δικαιοδοσίας και του εφαρμοστέου δικαίου, εφαρμόζονται και στο ψηφιακό περιβάλλον. Οι πράξεις αυτές έχουν θεσπιστεί πολύ πρόσφατα και οι επιπτώσεις του διαδικτύου εξετάστηκαν σε βάθος κατά τη νομοθετική διαδικασία. Ορισμένοι κανόνες λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη τις συναλλαγές μέσω διαδικτύου, ιδίως εκείνοι που αφορούν τις συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές. Οι κανόνες αυτοί αποσκοπούν στην προστασία των καταναλωτών, μεταξύ άλλων, στην ψηφιακή ενιαία αγορά, παρέχοντάς τους το πλεονέκτημα των κανόνων του κράτους μέλους στο οποίο έχουν τη συνήθη διαμονή τους, από τους οποίους δεν μπορούν να υπάρξουν παρεκκλίσεις. Παράλληλα με τους προτεινόμενους νέους κανόνες για τις συμβάσεις ψηφιακού περιεχομένου, όπως ορίζεται στην παρούσα πρόταση, οι ισχύοντες κανόνες για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο θεσπίζουν ένα σαφές νομικό πλαίσιο για την αγορά και την πώληση σε μια ευρωπαϊκή ψηφιακή αγορά, το οποίο λαμβάνει υπόψη τα συμφέροντα τόσο των καταναλωτών όσο και των επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, η παρούσα νομοθετική πρόταση δεν απαιτεί καμία αλλαγή στο ισχύον πλαίσιο του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 593/2008 (Ρώμη Ι).

• **Συνεκτικότητα με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η στρατηγική της ενιαίας ψηφιακής αγοράς έχει ως στόχο να αντιμετωπίσει όλα τα μείζονα εμπόδια για την ανάπτυξη του διασυνοριακού ηλεκτρονικού εμπορίου στην ενιαία ψηφιακή αγορά με ολιστικό τρόπο. Η πρόταση πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο αυτής της ολιστικής προσέγγισης. Η στρατηγική καλύπτει, μεταξύ άλλων, τις πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τη διασυνοριακή φορητότητα του περιεχομένου, τον ρόλο που διαδραματίζουν οι πλατφόρμες,

6 Βλ. ειδικότερα Ομάδα εμπειρογνομόνων για τις συμβάσεις νεφούπολογιστικής – Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων και τα πρακτικά των συνεδριάσεων είναι διαθέσιμα στην ακόλουθη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/justice/contract/cloud-computing/expert-group/index_en.htm.

7 ΕΕ L 095 της 21.4.1993 σ. 29.

8 ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1.

9 Λεπτομερής επεξήγηση του κανόνα της ΕΕ σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο και τη δικαιοδοσία στην ψηφιακή ενιαία αγορά παρέχεται στο παράρτημα 7 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που περιέχει την εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις με αντικείμενο την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών, SWD(2015) 275.

10 10ΕΕ L 351 της 20.12.2012, σ. 1.

11 ΕΕ L 177 της 4.7.2008, σ. 6.

την ελεύθερη ροή των δεδομένων, το Ευρωπαϊκό Νέφος, την επιβάρυνση λόγω ΦΠΑ και την παράδοση δεμάτων. Ειδικότερα, όσον αφορά τη διασυνοριακή φορητότητα περιεχομένου και το Ευρωπαϊκό Νέφος, η στρατηγική προβλέπει αποφασιστικές δράσεις, ώστε να διασφαλιστούν η φορητότητα και η διαλειτουργικότητα του περιεχομένου, ένας παράγοντας καθοριστικής σημασίας για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου εντός της ΕΕ. Η στρατηγική καλύπτει, επίσης, τις πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την επιβολή της νομοθεσίας/τα μέσα επανόρθωσης, δηλαδή την έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας ηλεκτρονικής επίλυσης διαφορών¹² και την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004, της 27ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών («κανονισμός για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών»)¹³. Ειδικότερα, η πλήρης εναρμόνιση των κανόνων του δικαίου των συμβάσεων στην ΕΕ θα διευκολύνει επίσης τον συντονισμό των δράσεων επιβολής της νομοθεσίας που αναλαμβάνουν οι αρχές συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών¹⁴. Η πρόταση θα είναι επίσης συνεκτική με το γενικό πλαίσιο της ΕΕ σχετικά με τα πνευματικά δικαιώματα και δεν θα θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το δίκαιο των πνευματικών δικαιωμάτων.

Τέλος, η προστασία των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διέπεται από την οδηγία 1995/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη ροή των δεδομένων αυτών¹⁵ και την οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών¹⁶, οι οποίες εφαρμόζονται πλήρως στις περιπτώσεις προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου. Οι συγκεκριμένες οδηγίες θεσπίζουν ήδη ένα νομικό πλαίσιο στον τομέα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Ένωση. Η παρούσα πρόταση πρέπει να ενσωματωθεί και να εφαρμόζεται σε πλήρη συμμόρφωση προς αυτό το νομικό πλαίσιο.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η νομική βάση της παρούσας πρότασης είναι το άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο κύριος στόχος της είναι η βελτίωση της εγκαθίδρυσης και λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

Οι επιχειρήσεις έρχονται αντιμέτωπες με διαφορετικούς κανόνες αναγκαστικού δικαίου στον τομέα των καταναλωτικών συμβάσεων, όταν προμηθεύουν ψηφιακό περιεχόμενο στους καταναλωτές άλλων κρατών μελών. Οι συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου χαρακτηρίζονται διαφορετικά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Ανάλογα με το κράτος μέλος, οι συμβάσεις αυτές θεωρούνται ως συμβάσεις πώλησης, ως συμβάσεις υπηρεσιών ή

¹² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 524/2013, της 21ης Μαΐου 2013, για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ, (κανονισμός για την ΗΕΚΔ), ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 1.

¹³ ΕΕ L 364 της 9.12.2004, σ. 1.

¹⁴ Η παρούσα οδηγία θα τροποποιήσει τον κανονισμό για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών, με την προσθήκη στο παράρτημα του εν λόγω κανονισμού παραπομπής στην παρούσα οδηγία που θα επιτρέπει στις αρχές προστασίας των καταναλωτών να αναλαμβάνουν συντονισμένες δράσεις επιβολής της νομοθεσίας στο πεδίο που καλύπτει η παρούσα οδηγία.

¹⁵ ΕΕ L 281 της 23/11/1995, σ. 31-50 [πρόκειται να αντικατασταθεί από τον γενικό κανονισμό για την προστασία των δεδομένων] και οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες).

¹⁶ ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37-47.

ως συμβάσεις μίσθωσης. Επιπλέον, στο ίδιο κράτος μέλος, οι συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ορισμένες φορές χαρακτηρίζονται διαφορετικά ανάλογα με τον τύπο του προσφερόμενου ψηφιακού περιεχομένου¹⁷. Συνεπώς, όσον αφορά το ψηφιακό περιεχόμενο, τα εθνικά δικαιώματα και οι υποχρεώσεις καθώς και οι τρόποι επανόρθωσης που έχουν στη διάθεσή τους οι καταναλωτές ποικίλουν μεταξύ κρατών μελών. Παρότι ορισμένοι από αυτούς τους εθνικούς κανόνες δεν είναι υποχρεωτικοί και μπορούν να τροποποιηθούν συμβατικά από τα μέρη, ορισμένοι άλλοι έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα.

Επίσης, πολλά κράτη μέλη θέσπισαν πρόσφατα κανόνες αναγκαστικού δικαίου για τις συμβάσεις προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου ή άρχισαν προπαρασκευαστικές εργασίες για τη θέσπιση τέτοιων κανόνων. Οι εθνικοί αυτοί κανόνες διαφέρουν, ωστόσο, ως προς το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενό τους. Προβλέπεται επίσης ότι και άλλα κράτη μέλη θα ακολουθήσουν την ίδια τάση. Εάν η ΕΕ δεν λάβει μέτρα, οι επιχειρήσεις θα έρχονται αντιμέτωπες, σε συνεχώς αυξανόμενο βαθμό, με διαφορετικούς κανόνες αναγκαστικού δικαίου στον τομέα των καταναλωτικών συμβάσεων όσον αφορά την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου.

Ο υφιστάμενος και ο μελλοντικός κατακερματισμός δημιουργεί εμπόδια στις επιχειρήσεις που θέλουν να πραγματοποιήσουν διασυνοριακές πωλήσεις, επειδή οι τελευταίες είναι υποχρεωμένες να υποβάλλονται σε έξοδα που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις δεν γνωρίζουν με βεβαιότητα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Το γεγονός αυτό έχει άμεση επίπτωση στην εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και επηρεάζει αρνητικά τον ανταγωνισμό. Λαμβανομένης υπόψη της ανομοιογένειάς της, η διαδικτυακή αγορά ψηφιακού περιεχομένου θα ήταν δύσκολο να υπερκεράσει αυτόν τον κατακερματισμό.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι στόχοι της πρότασης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη.

Ο γενικός στόχος της πρωτοβουλίας είναι να άρει τους φραγμούς σε σχέση με το δίκαιο των καταναλωτικών συμβάσεων στον διαδικτυακό κόσμο και να συμβάλει στη δημιουργία μιας πραγματικά ψηφιακής ενιαίας αγοράς προς όφελος των επιχειρήσεων και των καταναλωτών. Με δική τους μόνο πρωτοβουλία, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να άρουν σε επαρκή βαθμό τους φραγμούς που υπάρχουν μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών. Τούτο θα μπορούσε να επιτευχθεί καλύτερα μόνο με μια πρωτοβουλία σε ενωσιακό επίπεδο.

Ειδικότερα, στόχος της πρωτοβουλίας είναι να παρέχει, κατά τρόπο συντονισμένο, ειδικά δικαιώματα στους καταναλωτές και να δημιουργεί ασφάλεια δικαίου για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να πωλούν το ψηφιακό περιεχόμενό τους σε άλλα κράτη μέλη. Όταν το κάθε κράτος μέλος θεσπίζει ειδική νομοθεσία για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, δεν μπορεί από μόνο του να διασφαλίσει τη σφαιρική συνοχή της εθνικής του νομοθεσίας με τις νομοθεσίες των άλλων κρατών μελών. Ως εκ τούτου, μια πρωτοβουλία σε ενωσιακό επίπεδο θα συνέβαλε στο να θεσπιστούν, με συνεκτικό τρόπο, ειδικά δικαιώματα των καταναλωτών για το ψηφιακό περιεχόμενο.

¹⁷

Comparative Study on cloud computing contracts (Συγκριτική μελέτη σχετικά με τις συμβάσεις νεφοϋπολογιστικής) (2014) DLA Piper, σ.33 και επ. Analysis of the applicable legal frameworks and suggestions for the contours of a model system of consumer protection in relation to digital content contracts (Ανάλυση των εφαρμοστέων νομικών πλαισίων και προτάσεις για τον καθορισμό υποδειγματικού συστήματος προστασίας του καταναλωτή σε σχέση με τις συμβάσεις ψηφιακού περιεχομένου), Πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ: Centre for the Study of European Contract Law (CSECL)Institute for Information Law (IViR): Amsterdam Centre for Law and Economics (ACLE) σ. 32 και επ.

Η ανάληψη δράσης σε ενωσιακό επίπεδο θα είναι πιο αποτελεσματική από την ανάληψη δράσης σε εθνικό επίπεδο.

Επιπλέον, μια πρωτοβουλία σε ενωσιακό επίπεδο θα διασφαλίσει την άσκηση των δικαιωμάτων των καταναλωτών με συνεκτικό τρόπο, ενώ συγχρόνως θα προσφέρει σε όλους τους καταναλωτές στην ΕΕ το ίδιο υψηλό επίπεδο προστασίας. Θα δημιουργήσει ασφάλεια δικαίου για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να πουλούν το ψηφιακό τους περιεχόμενο σε άλλα κράτη μέλη. Μια τέτοια πρωτοβουλία θα προσφέρει συνεκτική νομική βάση για τον συντονισμό των δράσεων επιβολής της νομοθεσίας, δεδομένου ότι η προτεινόμενη οδηγία θα περιληφθεί στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004¹⁸ σχετικά με τη συνεργασία των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών. Επιπλέον, οι προτεινόμενοι πλήρως εναρμονισμένοι και ενιαίοι κανόνες θα διευκολύνουν σε μεγάλο βαθμό τις δράσεις επιβολής της νομοθεσίας. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα ενισχυθεί η επιβολή της νομοθεσίας της ΕΕ προς όφελος των καταναλωτών της Ένωσης. Ένα τέτοιο αποτέλεσμα μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την ανάληψη δράσης σε ενωσιακό επίπεδο.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, διότι δεν θα υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων.

Η πρόταση δεν θα εναρμονίσει όλες τις πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου. Μεταξύ άλλων, δεν θα ρυθμίζονται οι κανόνες για τη σύναψη της σύμβασης. Αντίθετα, η πρόταση θα επικεντρωθεί στην περαιτέρω εναρμόνιση μόνο των στοχευμένων, βασικών συμβατικών δικαιωμάτων αναγκαστικού δικαίου των καταναλωτών στην ΕΕ που είναι ουσιώδη στις διασυνοριακές διαδικτυακές συναλλαγές και τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως φραγμοί στο εμπόριο από τα ενδιαφερόμενα μέρη και είναι απαραίτητα για την οικοδόμηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών όταν πραγματοποιούν διαδικτυακές αγορές στο εξωτερικό. Επιπλέον, η επιλογή της νομικής μορφής της οδηγίας αντί του κανονισμού θα επιτρέψει να μειωθεί σημαντικά η παρέμβαση στις εθνικές νομοθεσίες (βλ. παρακάτω «Επιλογή του νομικού μέσου»), δεδομένου ότι παρέχει στα κράτη μέλη την ελευθερία να προσαρμόσουν την εφαρμογή της στο εθνικό τους δίκαιο.

- **Επιλογή του νομικού μέσου**

Η Επιτροπή παρουσιάζει μια δέσμη δύο οδηγιών πλήρους εναρμόνισης: μία οδηγία σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και μία οδηγία σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών.

Η επιλογή της οδηγίας παρέχει στα κράτη μέλη την ελευθερία να προσαρμόσουν την εφαρμογή της στο εθνικό τους δίκαιο. Για παράδειγμα, η πρόταση δεν προσδιορίζει αν η σύμβαση για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου πρέπει να θεωρείται ως σύμβαση πώλησης, ως σύμβαση υπηρεσιών, ως σύμβαση μίσθωσης ή ως ιδιότυπη σύμβαση: η απόφαση αυτή εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών. Ο κανονισμός θα απαιτούσε πολύ λεπτομερέστερο και πληρέστερο καθεστώς από την οδηγία προκειμένου να έχουν άμεση ισχύ τα αποτελέσματά του. Συνεπώς, κάτι τέτοιο θα οδηγούσε σε πολύ μεγαλύτερη παρέμβαση στις εθνικές διατάξεις. Η επιλογή του κανονισμού θα μπορούσε επίσης να θέσει σε κίνδυνο τον διαχρονικό χαρακτήρα της πράξης, δεδομένου ότι, σε αντίθεση με την οδηγία, ο βαθμός ακρίβειας που θα ήταν απαραίτητος δεν θα άφηνε περιθώριο για την προσαρμογή της εφαρμογής των πλήρως εναρμονισμένων κανόνων σε μια

18 EE L 364 της 9.12.2004, σ. 1

ταχέως εξελισσόμενη, από τεχνολογικής και εμπορικής πλευράς, αγορά, όπως η αγορά του ψηφιακού περιεχομένου.

Η επιλογή της πλήρους εναρμόνισης θα οδηγήσει σε απλούς και σύγχρονους κανόνες που αίρουν τους σχετικούς με το δίκαιο των συμβάσεων φραγμούς και δημιουργούν ευνοϊκό νομικό πλαίσιο για τις επιχειρήσεις, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας για τους καταναλωτές σε όλη την ΕΕ.

Ένα μη δεσμευτικό νομικό μέσο, όπως ένα εθελοντικό υπόδειγμα σύμβασης, δεν θα επιτύγχανε τον στόχο της βελτίωσης της εγκαθίδρυσης και λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Θα εξακολουθούσε να υφίσταται για τους εμπόρους η υποχρέωση συμμόρφωσης προς τους διαφορετικούς εθνικούς κανόνες αναγκαστικού δικαίου της χώρας διαμονής του καταναλωτή, όταν το επίπεδο προστασίας του καταναλωτή που παρέχουν οι τελευταίοι είναι υψηλότερο από εκείνο του υποδείγματος σύμβασης. Επομένως, οι έμποροι θα εξακολουθούσαν να επιβαρύνονται με δαπάνες που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

• Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Διαδικασία διαβούλευσης

Έχει αναπτυχθεί εκτεταμένη στρατηγική διαβούλευσης προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρεία συμμετοχή σε όλα τα στάδια του κύκλου πολιτικής της παρούσας πρωτοβουλίας. Η στρατηγική αυτή βασίζεται σε συνδυασμό δημόσιων και στοχευμένων διαβουλεύσεων. Η Επιτροπή επιδίωξε να κατατεθεί ευρύ και ισορροπημένο φάσμα απόψεων σχετικά με το θέμα αυτό, παρέχοντας σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (επιχειρήσεις, καταναλωτές, εθνικές αρχές, δικηγόρους και πανεπιστημιακούς) την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους¹⁹.

- Δημόσια διαβούλευση: διεξήχθη ανοιχτή, δημόσια διαβούλευση μέσω διαδικτύου, διάρκειας 12 εβδομάδων, στο πλαίσιο της οποίας συγκεντρώθηκαν 189 απαντήσεις από όλες τις κατηγορίες ενδιαφερομένων μερών στο σύνολο της ΕΕ.

- Στοχευμένες διαβουλεύσεις: συστήθηκε ομάδα διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη αποτελούμενη από 22 οργανώσεις που εκπροσωπούν ευρύ φάσμα συμφερόντων. Η ομάδα συνεδρίασε 7 φορές.

Επίσης, κατά το διάστημα Ιουνίου-Αυγούστου 2015 διεξήχθησαν διεξοδικές συνεντεύξεις με επιχειρήσεις προκειμένου να συγκεντρωθούν στοιχεία σχετικά με τις δαπάνες που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων με τις οποίες επιβαρύνονται οι επιχειρήσεις, όταν πραγματοποιούν πωλήσεις στο εξωτερικό.

Το 2015, στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά, διεξήχθησαν δύο έρευνες, μια έρευνα καταναλωτών²⁰ και μια έρευνα επιχειρήσεων²¹, με σκοπό να συγκεντρωθούν στοιχεία για τον προσδιορισμό των κυριότερων διασυννοριακών εμποδίων στην ψηφιακή ενιαία αγορά.

¹⁹

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις διαβουλεύσεις, βλ.: http://ec.europa.eu/justice/newsroom/contract/opinion/index_en.htm.

²⁰

GfK για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Consumer survey identifying the main cross-border obstacles to the Digital Single Market and where they matter most [Έρευνα καταναλωτών για τον εντοπισμό των κυριότερων διασυννοριακών φραγμών στην ψηφιακή ενιαία αγορά και των σημείων όπου η επίπτωσή τους είναι μεγαλύτερη], 2015.

²¹

Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 413 «Companies engaged in online activities» (Εταιρείες που ασχολούνται με διαδικτυακές δραστηριότητες) (2015) http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_413_en.pdf

Τέλος, στο πλαίσιο μιας οικονομικής μελέτης σχετικά με την κατανάλωση του ψηφιακού περιεχομένου, καταναλωτές και επιχειρήσεις ερωτήθηκαν σχετικά με το είδος των προβλημάτων που αντιμετώπισαν κατά την αγορά ψηφιακού περιεχομένου²².

- Διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη: διοργανώθηκαν τρία σεμινάρια με τα κράτη μέλη από τον Ιούνιο έως τον Οκτώβριο του 2015. Τα σχετικά θέματα συζητήθηκαν επίσης με τις εθνικές αρχές επιβολής της νομοθεσίας κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών (Απρίλιος 2015), καθώς και με τις εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την πολιτική καταναλωτών, κατά τη συνεδρίαση του δικτύου για την πολιτική καταναλωτών (Μάιος 2015).

Σύνοψη των αποτελεσμάτων

Συνολικά, οι περισσότερες επιχειρήσεις θεωρούν ότι είναι αναγκαίο να αναληφθεί δράση από την ΕΕ υπό τη μορφή πλήρους εναρμόνισης. Στον κλάδο των ΤΠ και των νομικών επαγγελματιών επικρατεί μεγαλύτερος διχασμός απόψεων. Οι οργανώσεις καταναλωτών αναγνωρίζουν επίσης την ανάγκη για δράση και υποστήριξη της πλήρους εναρμόνισης υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή. Τα περισσότερα κράτη μέλη που ανταποκρίθηκαν δέχονται επίσης ευνοϊκά την ανάληψη δράσης σε ενωσιακό επίπεδο για το ψηφιακό περιεχόμενο. Ορισμένα από αυτά διευκρινίζουν ότι θα προτιμούσαν την πλήρη εναρμόνιση ή τη στοχευμένη πλήρη εναρμόνιση. Άλλα κράτη μέλη θα προτιμούσαν καλύτερη επιβολή της νομοθεσίας και την αξιολόγηση των ισχυόντων κανόνων. Ορισμένα από αυτά εκφράζουν την ανάγκη να διασφαλίζεται η συνοχή μεταξύ των κανόνων για τα αγαθά και των κανόνων για το ψηφιακό περιεχόμενο.

Η συντριπτική πλειονότητα των ερωτηθέντων υποστηρίζει μια προσέγγιση που θα περιλαμβάνει μόνο τις συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών. Η συντριπτική πλειονότητα των καταναλωτών, των κρατών μελών και των νομικών επαγγελματιών τάσσονται υπέρ του να καλύπτεται τόσο το ψηφιακό περιεχόμενο που παρέχεται έναντι τιμήματος όσο και αυτό που παρέχεται έναντι δεδομένων (προσωπικού χαρακτήρα και άλλων) που παρέχουν οι καταναλωτές. Ο διχασμός απόψεων μεταξύ των επιχειρήσεων σχετικά με αυτό το θέμα είναι μεγαλύτερος.

Επί της ουσίας των κανόνων, καταναλωτές και νομικά επαγγέλματα υποστηρίζουν ότι οι χρήστες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, ως πρώτο μέσο επανόρθωσης, να καταγγείλουν τη σύμβαση. Οι επιχειρήσεις τονίζουν ότι οι προμηθευτές ψηφιακού περιεχομένου θα πρέπει να έχουν την επιλογή να αποκαταστήσουν τη συμμόρφωση των αγαθών πριν παράσχουν τη δυνατότητα καταγγελίας της σύμβασης. Κατά την άποψη ορισμένων ενώσεων ΤΠ, οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν μόνο το δικαίωμα να καταγγείλουν τη σύμβαση και να λάβουν επιστροφή του τιμήματος, αλλά όχι το δικαίωμα να ζητήσουν την αποκατάσταση της συμμόρφωσης του περιεχομένου, δεδομένου ότι μία τέτοια λύση μπορεί να αποδειχθεί πολύ δαπανηρή για τους εμπόρους. Διάφορες άλλες ενώσεις του κλάδου ΤΠ θεωρούν ότι οι τρόποι επανόρθωσης σε περίπτωση μη συμμόρφωσης είναι εντελώς ακατάλληλοι για το ψηφιακό περιεχόμενο. Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν σχεδόν ομόφωνα τη συμπερίληψη όλων των τρόπων επανόρθωσης που είναι ήδη διαθέσιμοι για τα αγαθά. Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων συμφωνούν ότι οι έμποροι θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να τροποποιούν τα χαρακτηριστικά του παρεχόμενου ψηφιακού περιεχομένου υπό ορισμένες προϋποθέσεις (όπως η προηγούμενη ενημέρωση του καταναλωτή) και ότι οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να καταγγέλλουν τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις.

²²

Economic study on consumer digital Content products (Οικονομική μελέτη για τα καταναλωτικά προϊόντα ψηφιακού περιεχομένου, ICF International, 2015), ICF International, 2015.

• Συγκέντρωση και χρήση εμπειρογνωσίας

Μια ομάδα εμπειρογνομόνων για τις συμβάσεις νεφούπολογιστικής συνεδρίασε επτά φορές, κυρίως κατά τη διάρκεια του 2014. Η ομάδα εμπειρογνομόνων συστάθηκε στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για το υπολογιστικό νέφος και απαρτίζεται από επαγγελματίες και οργανώσεις που εκπροσωπούν παρόχους υπηρεσιών νέφους και καταναλωτές, καθώς και από εκπρόσωπους νομικών επαγγελμάτων ή πανεπιστημίων με εμπειρία σε συμβάσεις νεφούπολογιστικής και σε θέματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με συμβάσεις νεφούπολογιστικής.

Οι συμβάσεις νεφούπολογιστικής συνέβαλαν σημαντικά στον εντοπισμό σχετικών με τις συμβάσεις προβλημάτων που έχουν σημασία για την παρούσα οδηγία. Τα ζητήματα αυτά, τα οποία συζητήθηκαν εκτενώς από την ομάδα, σχετίζονται με την ποιότητα, την ευθύνη ή την τροποποίηση των συμβάσεων²³.

Η Επιτροπή στηρίχθηκε επίσης σε πολλές οικονομικές και νομικές μελέτες, οι οποίες ανατέθηκαν είτε για τον συγκεκριμένο σκοπό της παρούσας πρωτοβουλίας είτε στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά²⁴.

• Εκτίμηση επιπτώσεων

Στις 16 Οκτωβρίου 2015, η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέφρασε μια πρώτη γνώμη σχετικά με το σχέδιο εκτίμησης των επιπτώσεων, το οποίο τροποποιήθηκε ούτως ώστε να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις της επιτροπής και, στη συνέχεια, υποβλήθηκε εκ νέου. Η δεύτερη γνώμη, με την οποία εγκρίθηκε το σχέδιο εκτίμησης των επιπτώσεων με την επιφύλαξη σχολίων, διατυπώθηκε από την επιτροπή στις 9 Νοεμβρίου 2015²⁵.

Η αναθεωρημένη έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεων και η συνοπτική παρουσίαση δημοσιεύονται μαζί με τις προτάσεις²⁶.

Εναλλακτικές λύσεις πολιτικής που εξετάστηκαν:

Πέραν των συνεπειών απουσίας αλλαγής πολιτικής, στην εκτίμηση των επιπτώσεων εξετάστηκαν οι ακόλουθες εναλλακτικές λύσεις πολιτικής: i) επιλογή 1: στοχευμένοι και πλήρως εναρμονισμένοι κανόνες για το ψηφιακό περιεχόμενο και τα αγαθά· ii) επιλογή 2: στοχευμένοι και πλήρως εναρμονισμένοι κανόνες για το ψηφιακό περιεχόμενο και εφαρμογή του δικαίου της χώρας του εμπόρου σε συνδυασμό με τους ισχύοντες εναρμονισμένους κανόνες για τα αγαθά· iii) επιλογή 3: στοχευμένοι και πλήρως εναρμονισμένοι κανόνες για το ψηφιακό περιεχόμενο χωρίς μεταβολή πολιτικής για τα αγαθά· iv) επιλογή 4: ελάχιστη

23

Ομάδα εμπειρογνομόνων για τις συμβάσεις νεφούπολογιστικής – λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση της ομάδας και τα πρακτικά των συνεδριάσεων είναι διαθέσιμα στην ακόλουθη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/justice/contract/cloud-computing/expert-group/index_en.htm.

24

Βλ. ειδικότερα:

- GfK για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Consumer survey identifying the main cross-border obstacles to the Digital Single Market and where they matter most (Έρευνα καταναλωτών για τον εντοπισμό των κυριότερων διασυνοριακών φραγμών στην ψηφιακή ενιαία αγορά και των σημείων όπου η επίπτωσή τους είναι μεγαλύτερη)», 2015 http://ec.europa.eu/consumers/consumer_evidence/market_studies/obstacles_dsm/docs/21.09_dsm_final_report.pdf

- Eurostat survey on ICT usage in households and by individuals (2014) (Έρευνα της Eurostat για τη χρήση των ΤΠΕ από νοικοκυριά και φυσικά πρόσωπα).

- Comparative Study on cloud computing contracts (2014) DLA Piper (Συγκριτική μελέτη για τις συμβάσεις με αντικείμενο το υπολογιστικό νέφος), σ. 33 και επ.: Analysis of the applicable legal frameworks and suggestions for the contours of a model system of consumer protection in relation to digital content contracts (Ανάλυση των ισχύοντων νομικών πλαισίων και προτάσεις για το περίγραμμα πρότυπου συστήματος προστασίας των καταναλωτών σε σχέση με τις συμβάσεις ψηφιακού περιεχομένου) Πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ: Centre for the Study of European Contract Law (CSECL)Institute for Information Law (IViR): Amsterdam Centre for Law and Economics (ACLE), σ. 32 και επ.

- Έκτακτο Ευροβαρόμετρο 413 «Companies engaged in online activities» (Εταιρείες που ασχολούνται με διαδικτυακές δραστηριότητες) (2015) http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_413_en.pdf

25

- Οικονομική μελέτη για τα καταναλωτικά προϊόντα ψηφιακού περιεχομένου, ICF International, 2015.

26

Η γνώμη της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου είναι διαθέσιμη στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση: http://ec.europa.eu/justice/contract/index_el.htm.

Η έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεων και η συνοπτική παρουσίαση είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση: http://ec.europa.eu/justice/contract/index_el.htm.

εναρμόνιση των κανόνων για το ψηφιακό περιεχόμενο χωρίς μεταβολή πολιτικής για τα αγαθά· ν) επιλογή 5: προαιρετικό ευρωπαϊκό υπόδειγμα σύμβασης σε συνδυασμό με το σήμα εμπιστοσύνης της ΕΕ.

Έπειτα από συγκριτική ανάλυση των επιπτώσεων των ανωτέρω επιλογών, η έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι στόχοι πολιτικής θα επιτυγχάνονταν καλύτερα μέσω της επιλογής 1. Η επιλογή αυτή θα επιτρέψει να μειωθούν οι δαπάνες που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων οι οποίες βαρύνουν τους εμπόρους και να διευκολυνθεί το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο. Οι επιχειρήσεις θα μπορούν να βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην εγχώρια νομοθεσία τους όταν πραγματοποιούν διασυνοριακές πωλήσεις, δεδομένου ότι οι βασικοί κανόνες που αφορούν το διασυνοριακό εμπόριο θα είναι οι ίδιοι σε όλα τα κράτη μέλη. Ενώ οι νέοι κανόνες για το ψηφιακό περιεχόμενο μπορεί να συνεπάγονται ορισμένες πρόσθετες δαπάνες για τις επιχειρήσεις, οι δαπάνες αυτές θα είναι περιορισμένες σε σχέση με τη σημερινή κατάσταση, δεδομένου ότι τα νέα δικαιώματα θα είναι πλήρως εναρμονισμένα. Ως εκ τούτου, οι κανόνες αυτοί θα παρέχουν στις επιχειρήσεις νομικά ασφαλές και φιλικό προς αυτές περιβάλλον. Οι καταναλωτές θα διαθέτουν σαφές σύνολο δικαιωμάτων σε ολόκληρη την ΕΕ και, συνεπώς, θα έχουν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στο να αγοράζουν αγαθά ή να αποκτούν πρόσβαση σε ψηφιακό περιεχόμενο σε διασυνοριακό επίπεδο. Τούτο θα δημιουργήσει μια αμοιβαία επωφελή κατάσταση για τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Ο ανταγωνισμός θα αυξηθεί, οδηγώντας σε συνολική αύξηση του εμπορίου και, κατά συνέπεια, σε περισσότερες και καλύτερες επιλογές σε ανταγωνιστικότερες τιμές για τους καταναλωτές με σημαντικά μακροοικονομικά οφέλη για την ΕΕ.

Η μη μεταβολή της πολιτικής δεν θα συνέβαλε στην επίτευξη των στόχων της ψηφιακής ενιαίας αγοράς και θα υπήρχε ο κίνδυνος αρνητικών οικονομικών επιπτώσεων σε σχέση με την τρέχουσα κατάσταση.

Η επιλογή 2 θα είχε θετικές επιπτώσεις λόγω των πλήρως εναρμονισμένων κανόνων για το ψηφιακό περιεχόμενο. Όσον αφορά τα αγαθά, θα δημιουργούσε αυξημένα κίνητρα για τη διασυνοριακή προσφορά, δεδομένου ότι οι έμποροι θα ήταν σε θέση να πωλούν τα προϊόντα τους σε διασυνοριακό επίπεδο εξ ολοκλήρου βάσει της δικής τους νομοθεσίας. Οι καταναλωτές θα μπορούσαν σε κάποιο βαθμό να επωφεληθούν από την αυξημένη προσφορά και τις χαμηλότερες τιμές. Ωστόσο, στο πλαίσιο μιας τέτοιας επιλογής, οι καταναλωτές θα έπαυαν πλέον να επωφελούνται από το υψηλότερο επίπεδο προστασίας του καταναλωτή που παρέχεται από το εθνικό τους δίκαιο. Αντίστροφα, οι καταναλωτές θα μπορούσαν να επωφεληθούν από ένα δυνητικά υψηλότερο επίπεδο προστασίας του καταναλωτή δυνάμει του δικαίου της χώρας του εμπόρου, εάν αυτό υπερβαίνει, σε συγκεκριμένα σημεία, το δικό τους εθνικό δίκαιο.

Η επιλογή 3 θα είχε θετική επίδραση λόγω των πλήρως εναρμονισμένων κανόνων για το ψηφιακό περιεχόμενο, αλλά θα παρέμεναν τα σχετικά με το δίκαιο των συμβάσεων εμπόδια για το διασυνοριακό εμπόριο όσον αφορά τα αγαθά.

Η επιλογή 4 θα δημιουργούσε ελάχιστα δικαιώματα για τους καταναλωτές σε σχέση με τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου στην ΕΕ και ως, εκ τούτου, θα ενίσχυε, έως ένα βαθμό, την εμπιστοσύνη των καταναλωτών. Τα κράτη μέλη θα ήταν σε θέση να θεσπίσουν πιο προστατευτικούς κανόνες. Εντούτοις, η συγκεκριμένη επιλογή δεν θα οδηγούσε σε μείωση των δαπανών για τους εμπόρους, οι οποίοι θα εξακολουθούσαν να είναι υποχρεωμένοι, κατά την πώληση σε άλλα κράτη μέλη, να συμμορφώνονται με διαφορετικούς εθνικούς κανόνες αναγκαστικού δικαίου στο πλαίσιο του δικαίου των καταναλωτικών συμβάσεων που παρέχουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας του καταναλωτή.

Η επιλογή 5 θα μπορούσε να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να πωλούν ψηφιακό περιεχόμενο σε ολόκληρη την ΕΕ και να παρέχουν στους καταναλωτές ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας, το οποίο εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το περιεχόμενο των κανόνων για το υπόδειγμα σύμβασης που θα συμφωνηθούν από τον κλάδο, καθώς και από τον βαθμό χρήσης και αποδοχής του σήματος εμπιστοσύνης από τις επιχειρήσεις της ΕΕ. Οι καταναλωτές μπορεί να αισθάνονται περισσότερη εμπιστοσύνη να αγοράζουν από αλλοδαπούς εμπόρους στους οποίους έχει χορηγηθεί το σήμα εμπιστοσύνης της ΕΕ. Ωστόσο, οι έμποροι θα εξακολουθούσαν να υποχρεούνται να συμμορφωθούν με τους εθνικούς κανόνες αναγκαστικού δικαίου της χώρας συνήθους διαμονής του καταναλωτή, όταν αυτοί παρέχουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας από τους κανόνες του υποδείγματος σύμβασης, οπότε μπορεί να εξακολουθούν να επιβαρύνονται με δαπάνες που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων.

Κύριες επιπτώσεις της πρότασης

Η εκτίμηση των επιπτώσεων εξετάζει τις επιπτώσεις και των δύο προτάσεων, δηλ. της οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και της οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών.

Οι δύο προτάσεις θα εξαλείψουν τους σχετιζόμενους με το δίκαιο των συμβάσεων φραγμούς που παρεμποδίζουν τις διασυνοριακές διαδικτυακές συναλλαγές, τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τους εμπόρους. Η άρση των εμποδίων αυτών αποτελεί κίνητρο για το διασυνοριακό εμπόριο: αν αρθούν οι φραγμοί που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων, αναμένεται ότι 122 000 επιπλέον επιχειρήσεις θα πραγματοποιούν διαδικτυακές πωλήσεις σε διασυνοριακό επίπεδο. Οι ενδοενοσιακές εξαγωγές θα αυξηθούν κατά περίπου 1 δισ. ευρώ. Η αύξηση του ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής στο διαδίκτυο θα έχει ως αποτέλεσμα να μειωθούν οι τιμές λιανικής σε όλα τα κράτη μέλη με μέσο όρο της τάξης του -0,25% σε ενοσιακό επίπεδο. Η μείωση αυτή των τιμών και η μεγαλύτερη εμπιστοσύνη των καταναλωτών χάρη στα ενιαία δικαιώματα σε ενοσιακό επίπεδο θα έχουν ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η ζήτηση εκ μέρους των καταναλωτών. Η κατανάλωση στο πλαίσιο των νοικοκυριών, η οποία αποτυπώνει την ευημερία των καταναλωτών, θα αυξηθεί σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, κατά +0,23% κατά μέσο όρο, ποσοστό που αντιστοιχεί περίπου σε 18 δισεκατομμύρια ευρώ. 7,8 έως 13 εκατομμύρια επιπλέον καταναλωτές θα άρχιζαν να πραγματοποιούν διαδικτυακές αγορές σε διασυνοριακό επίπεδο. Το μέσο ποσό που δαπανάται ετησίως από κάθε διασυνοριακό αγοραστή θα αυξανόταν επίσης κατά 40 ευρώ. Η αύξηση αυτή της προσφοράς και της ζήτησης θα έχει άμεσες επιπτώσεις στις βασικές μακροοικονομικές μεταβλητές κάθε κράτους μέλους και της ΕΕ στο σύνολό της. Συνολικά, το πραγματικό ΑΕΠ στην ΕΕ αναμένεται να αυξηθεί κατά περίπου 4 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως.

Ποιος αναμένεται να επηρεαστεί και πώς

Οι επιχειρήσεις θα υποβληθούν μεν σε δαπάνες για να συμμορφωθούν προς το νέο δίκαιο, το όφελος όμως που θα αντλήσουν από τους πλήρως εναρμονισμένους κανόνες για τις εξαγωγές αγαθών και ψηφιακού περιεχομένου σε ολόκληρη την ΕΕ θα είναι πολύ μεγαλύτερο. Οι ΜΜΕ δεν θα εξαιρεθούν από τη νέα νομοθεσία, δεδομένου ότι οι εξαιρέσεις θα μειώναν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών κατά τις αγορές τους από τις επιχειρήσεις αυτές. Δεν δικαιολογείται σε καμία περίπτωση να παρέχεται χαμηλότερο επίπεδο προστασίας στους καταναλωτές, όταν πραγματοποιούν αγορές από ΜΜΕ αντί να απευθύνονται σε μεγαλύτερους προμηθευτές. Οποιαδήποτε εξαίρεση θα υπονόμει, επίσης, τα οφέλη που μπορούν να αντλήσουν οι ΜΜΕ από την εφαρμογή ενιαίου συνόλου κανόνων σε ολόκληρη την ΕΕ. Αντιθέτως, η πρωτοβουλία θα ωφελήσει ιδιαίτερα τις ΜΜΕ, οι οποίες επηρεάζονται περισσότερο από τις δαπάνες για την προσαρμογή της σύμβασής τους στους κανόνες

αναγκαστικού δικαίου των άλλων κρατών μελών και περιορίζονται πιο συχνά στην εγχώρια αγορά τους, σε αντίθεση με τους μεγαλύτερους ανταγωνιστές τους. Το διασυνοριακό εμπόριο αποτελεί σημαντικό μέσο για την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των οικονομιών κλίμακας από τις επιχειρήσεις αυτές. Η εξεύρεση πελατών είναι ένα πρόβλημα για τις ΜΜΕ, το οποίο όμως θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί πιο εύκολα στο διαδικτυακό πλαίσιο, δεδομένου ότι το διαδίκτυο καθιστά δυνατή την πραγματοποίηση διαδικτυακών πωλήσεων με μειωμένο κόστος σε σύγκριση με το μη διαδικτυακό εμπόριο.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου θα επηρεάσει θετικά ορισμένα δικαιώματα που προστατεύονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, και ιδίως το άρθρο 38 σχετικά με την προστασία των καταναλωτών και το άρθρο 16 σχετικά με την επιχειρηματική ελευθερία.

Ένα στοχευμένο σύνολο πλήρως εναρμονισμένων κανόνων για το ψηφιακό περιεχόμενο θα επιτύχει τον στόχο του άρθρου 38 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων με την ενίσχυση της προστασίας του καταναλωτή σε ολόκληρη την ΕΕ, δεδομένου ότι θα παρέχει στους καταναλωτές της ΕΕ σαφή και συγκεκριμένα δικαιώματα όταν αγοράζουν ψηφιακό περιεχόμενο ή αποκτούν πρόσβαση σε αυτό στην εγχώρια αγορά ή από άλλα κράτη μέλη.

Ένα σύνολο πλήρως εναρμονισμένων κανόνων για τις βασικές πτυχές της προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου θα συμβάλει επίσης στην επίτευξη του στόχου του άρθρου 16, επειδή θα διευκολύνει τις επιχειρήσεις να πωλούν ψηφιακό περιεχόμενο στην ΕΕ, τόσο σε εγχώριο όσο και σε διασυνοριακό επίπεδο. Συνεπώς, θα ενισχυθεί η ικανότητά τους να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους.

Τέλος, τα σαφή δικαιώματα που απορρέουν από το δίκαιο των συμβάσεων θα συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου του άρθρου 47 (δικαίωμα πραγματικής προσφυγής), διότι θα ενισχύσουν την ικανότητα του καταναλωτή να ασκεί το δικαίωμά του πραγματικής προσφυγής ενώπιον των δικαστηρίων. Οι νέοι κανόνες θα πρέπει να αποσαφηνίσουν τους τρόπους επανόρθωσης στην περίπτωση διαφορών.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν θα έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και παρακολούθηση, αξιολόγησης και ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων**

Τα κράτη μέλη πρέπει να διαβιβάσουν στην Επιτροπή τα μέτρα για την εφαρμογή της οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου. Στα μέτρα αυτά θα αναφέρεται το κείμενο της νομοθεσίας που θα θεσπιστεί από τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τα εν λόγω μέτρα προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι συμμορφώνονται με την οδηγία.

Η Επιτροπή θα ξεκινήσει διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης για να εκτιμήσει κατά πόσον η οδηγία έχει επιτύχει τους στόχους της. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα ληφθούν υπόψη κατά τη διαδικασία επανεξέτασης, η οποία θα πραγματοποιηθεί πέντε έτη μετά τη θέση σε ισχύ της οδηγίας και κατά την οποία θα εξεταστεί η αποτελεσματικότητα της οδηγίας.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα**

Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα, τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει να επισυνάψουν, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, στην κοινοποίηση των μέτρων που λαμβάνουν για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο, ένα ή περισσότερα έγγραφα τα οποία επεξηγούν τη σχέση μεταξύ των επιμέρους στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων μερών των πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων θεωρείται δικαιολογημένη.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Η πρόταση αποτελείται από 20 άρθρα.

Το άρθρο 1 καθορίζει το αντικείμενο της οδηγίας, το οποίο είναι η πλήρης εναρμόνιση συνόλου βασικών κανόνων σχετικά με τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου. Διευκρινίζει ότι η οδηγία περιλαμβάνει κανόνες για τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου, τους τρόπους επανόρθωσης που έχουν στη διάθεσή τους οι καταναλωτές σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης, καθώς και για ορισμένες πτυχές που αφορούν το δικαίωμα καταγγελίας μακροπρόθεσμων συμβάσεων και την τροποποίηση του ψηφιακού περιεχομένου.

Το άρθρο 2 περιέχει κατάλογο με τους ορισμούς των όρων που χρησιμοποιούνται στην οδηγία. Ορισμένοι από αυτούς απορρέουν από το ισχύον κεκτημένο, όπως ο ορισμός για τον καταναλωτή, ή από την πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού δικαίου των πωλήσεων. Άλλοι ορισμοί αντανακλούν την ιδιαιτερότητα του ψηφιακού περιεχομένου και λαμβάνουν υπόψη την ταχεία τεχνολογική και εμπορική εξέλιξη. Για παράδειγμα, ο ορισμός του ψηφιακού περιεχομένου είναι σκόπιμα ευρύς και περιλαμβάνει όλους τους τύπους ψηφιακού περιεχομένου, όπως, για παράδειγμα, οι κινηματογραφικές ταινίες διαθέσιμες μέσω τηλεφόρτωσης ή μετάδοσης ροής στο διαδίκτυο, η αποθήκευση σε νέφος, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή τα αρχεία οπτικής μοντελοποίησης για τρισδιάστατη εκτύπωση, ώστε να είναι διαχρονικός, να αποφευχθούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και να δημιουργηθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού.

Βασικό στο αντικείμενο της οδηγίας, το άρθρο 3 καθορίζει το προσωπικό και το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της. Η οδηγία καλύπτει μόνο τις συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών. Τα προβλήματα στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων (B2B), τα οποία σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων, ιδίως όσον αφορά τις ειδικές ανάγκες των ΜΜΕ, αναγνωρίστηκαν στη στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά και θα αναλυθούν στο πλαίσιο άλλων ενεργειών που ανακοινώθηκαν στο πλαίσιο της στρατηγικής. Η οδηγία καλύπτει την προμήθεια όλων των τύπων ψηφιακού περιεχομένου. Καλύπτει επίσης τόσο το ψηφιακό περιεχόμενο που παρέχεται έναντι καταβολής χρημάτων όσο και το περιεχόμενο που παρέχεται έναντι δεδομένων (προσωπικού χαρακτήρα και άλλων) που διαβιβάζουν οι καταναλωτές, εκτός εάν τα δεδομένα έχουν συλλεγεί με μοναδικό σκοπό την εκπλήρωση νομικών απαιτήσεων. Η οδηγία δεν καλύπτει υπηρεσίες που παρέχονται με σημαντικό στοιχείο ανθρώπινης παρέμβασης ούτε τις συμβάσεις που διέπουν ειδικές τομεακές υπηρεσίες, όπως ιατρική περίθαλψη, τυχερά παιχνίδια ή χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Το άρθρο 3 διευκρινίζει επίσης ότι, σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ της οδηγίας και άλλης πράξης της ΕΕ, υπερισχύει η τελευταία. Ειδικότερα, διευκρινίζει ότι η οδηγία δεν θίγει τους κανόνες για την προστασία των δεδομένων. Τέλος, διευκρινίζει ότι η οδηγία δεν θίγει τις εθνικές νομοθεσίες όσον αφορά τις πτυχές που δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, όπως εθνικοί κανόνες που προβλέπουν τις υποχρεώσεις του καταναλωτή έναντι του προμηθευτή του ψηφιακού περιεχομένου ή που διέπουν τον τύπο, τη διαμόρφωση ή το κύρος των συμβάσεων.

Το άρθρο 4 ορίζει ότι η παρούσα οδηγία συνιστά οδηγία πλήρους εναρμόνισης. Απαγορεύει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν ή να διατηρούν, εντός του πεδίου εφαρμογής της, διατάξεις που δεν καλύπτουν ή υπερβαίνουν τις απαιτήσεις της οδηγίας. Το άρθρο 4 σε συνδυασμό με το άρθρο 1 προσδιορίζουν επίσης ότι τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να προβλέπουν εθνικές λύσεις στους λοιπούς τομείς που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Το άρθρο 5 διευκρινίζει τις λεπτομέρειες και τον χρόνο προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου. Το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει να παρέχεται στον καταναλωτή ή σε τρίτο μέρος που εκμεταλλεύεται φυσική ή εικονική εγκατάσταση η οποία επιτρέπει την επεξεργασία του ψηφιακού περιεχομένου, την πρόσβαση σε αυτό ή τη μετάδοσή του στον τελικό καταναλωτή και με το οποίο ο καταναλωτής έχει συμβατική σχέση. Εξ ορισμού, το ψηφιακό περιεχόμενο θα πρέπει να παρέχεται στιγμιαία, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.

Το άρθρο 6 περιέχει συνδυασμό συμβατικών και νομοθετικών κριτηρίων συμμόρφωσης βάσει των οποίων αξιολογείται η ποιότητα του ψηφιακού περιεχομένου. Το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει κατά κύριο λόγο να συμμορφώνονται με τα υποσχόμενα στη σύμβαση. Ελλείψει τέτοιων ρητών σημείων αναφοράς, η συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου πρέπει να αξιολογείται βάσει αντικειμενικού κριτηρίου, δηλ. το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει να είναι κατάλληλο για τον σκοπό για τον οποίον χρησιμοποιείται συνήθως ψηφιακό περιεχόμενο της ίδιας περιγραφής. Το άρθρο 6 διευκρινίζει επίσης ότι, στις περιπτώσεις που το ψηφιακό περιεχόμενο παρέχεται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει να συμμορφώνεται προς τους όρους της σύμβασης καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και ότι η έκδοση του ψηφιακού περιεχομένου που παρέχεται στον καταναλωτή πρέπει επίσης να είναι η πλέον πρόσφατη έκδοση που είναι διαθέσιμη κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης.

Το άρθρο 7 ορίζει ότι η έλλειψη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ως αποτέλεσμα της πλημμελούς ενσωμάτωσής του στο υλισμικό και το λογισμικό του καταναλωτή θα πρέπει να εξομοιώνεται με την έλλειψη συμμόρφωσης του ίδιου του ψηφιακού περιεχομένου εάν η πλημμελής ενσωμάτωση αποδίδεται στον προμηθευτή.

Το άρθρο 8 περιέχει μια πρόσθετη απαίτηση συμμόρφωσης, σύμφωνα με την οποία το ψηφιακό περιεχόμενο θα πρέπει να είναι ελεύθερο από κάθε δικαίωμα τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων που διέπονται από τη διανοητική ιδιοκτησία.

Το άρθρο 9 επιβάλλει στον προμηθευτή το βάρος να αποδείξει ότι δεν υφίσταται έλλειψη συμμόρφωσης, εκτός εάν το ψηφιακό περιβάλλον του καταναλωτή δεν είναι συμβατό με το ψηφιακό περιεχόμενο. Δεν υφίσταται χρονικός περιορισμός για αυτήν την αντιστροφή του βάρους της απόδειξης, δεδομένου ότι το ψηφιακό περιεχόμενο δεν υπόκειται σε φθορά. Το άρθρο 9 διευκρινίζει ότι ο καταναλωτής οφείλει να συνεργάζεται με τον προμηθευτή, ώστε να μπορεί ο τελευταίος να εξακριβώσει το ψηφιακό περιβάλλον του καταναλωτή. Η υποχρέωση αυτή συνεργασίας περιορίζεται στα λιγότερο παρεμβατικά μέσα που είναι τεχνικώς διαθέσιμα στον προμηθευτή.

Το άρθρο 10 ορίζει τις περιπτώσεις στις οποίες ο προμηθευτής υπέχει ευθύνη έναντι του καταναλωτή, δηλ. όταν το ψηφιακό περιεχόμενο δεν συμμορφώνεται προς τους όρους της σύμβασης ή όταν ο προμηθευτής παραλείπει τελείως να προμηθεύσει το ψηφιακό περιεχόμενο. Δεδομένου ότι το ψηφιακό περιεχόμενο μπορεί να παρέχεται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ο προμηθευτής θα πρέπει επίσης να αναλαμβάνει την ευθύνη για κάθε έλλειψη συμμόρφωσης που παρουσιάζεται κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα.

Το άρθρο 11 παρέχει στον καταναλωτή το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση αμέσως, όταν ο προμηθευτής παραλείψει τελείως να προμηθεύσει το ψηφιακό περιεχόμενο, όπως ορίζεται στο άρθρο 5.

Το άρθρο 12 απαριθμεί τους τρόπους επανόρθωσης που έχει στη διάθεσή του ο καταναλωτής σε περίπτωση αδυναμίας προμήθειας ή μη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου. Σε πρώτο στάδιο, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα να ζητήσει την αποκατάσταση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, χωρίς σημαντική ενόχληση και χωρίς επιπλέον επιβάρυνση. Σε δεύτερο στάδιο, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα μείωσης του τιμήματος ή καταγγελίας της σύμβασης, εάν η μη συμμόρφωση αφορά τα βασικά χαρακτηριστικά επιδόσεων.

Στο άρθρο 13 αναφέρονται λεπτομερώς οι συνέπειες της καταγγελίας της σύμβασης λόγω μη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου. Για παράδειγμα, προβλέπει ότι ο προμηθευτής οφείλει να επιστρέψει το τίμημα ή, στην περίπτωση που η αντιπαροχή συνίσταται σε δεδομένα, να μην κάνει χρήση των εν λόγω δεδομένων και κάθε άλλης πληροφορίας που έχει παράσχει ο καταναλωτής σε αντάλλαγμα για το ψηφιακό περιεχόμενο. Διευκρινίζει επίσης ότι ο καταναλωτής οφείλει να μην κάνει περαιτέρω χρήση του ψηφιακού περιεχομένου μετά την καταγγελία.

Το άρθρο 14 θεσπίζει δικαίωμα αποζημίωσης, το οποίο περιορίζεται μόνο στις περιπτώσεις που έχει προκληθεί βλάβη στο ψηφιακό περιεχόμενο και το υλισμικό του καταναλωτή. Ωστόσο, προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν τις λεπτομερείς προϋποθέσεις για την άσκηση του δικαιώματος αποζημίωσης.

Το άρθρο 15 απαριθμεί τις προϋποθέσεις, όπως η προηγούμενη συμφωνία και η προηγούμενη ενημέρωση του καταναλωτή ή το δικαίωμα του καταναλωτή να καταγγείλει τη σύμβαση, υπό τις οποίες ο προμηθευτής μπορεί να τροποποιήσει τη σύμβαση για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου όσον αφορά τα βασικά χαρακτηριστικά επιδόσεων.

Το άρθρο 16 καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ο καταναλωτής έχει δικαίωμα να καταγγείλει συμβάσεις που συνάπτονται επ' αόριστον ή για διάρκεια που υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες και, συνεπώς, μπορεί να αλλάξει πάροχο. Για παράδειγμα, ο καταναλωτής αποστέλλει κοινοποίηση στον προμηθευτή 14 ημέρες πριν από τη θέση της καταγγελίας σε ισχύ. Το άρθρο 16 επίσης αναφέρει λεπτομερώς τις συνέπειες της καταγγελίας μακροπρόθεσμων συμβάσεων. Προβλέπει επίσης ότι ο προμηθευτής οφείλει να μην κάνει χρήση των δεδομένων αυτών και κάθε άλλης πληροφορίας που έχει παράσχει ο καταναλωτής σε αντάλλαγμα για το ψηφιακό περιεχόμενο.

Το άρθρο 17 παρέχει στον προμηθευτή δικαίωμα προς επανόρθωση σε περίπτωση πράξης ή παράλειψης προσώπου σε προηγούμενο στάδιο της αλυσίδας των συναλλαγών, η οποία προκάλεσε την ευθύνη του προμηθευτή λόγω έλλειψης συμμόρφωσης ή αδυναμίας προμήθειας προς τον καταναλωτή. Οι λεπτομέρειες για την άσκηση του δικαιώματος αυτού θα πρέπει να διέπονται από τις εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών.

Το άρθρο 18 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Το άρθρο 19 περιέχει τη ρήτρα σχετικά με τον υποχρεωτικό χαρακτήρα των κανόνων για το δίκαιο των καταναλωτικών συμβάσεων. Προβλέπει, δηλαδή, ότι οποιαδήποτε παρέκκλιση από τις απαιτήσεις που περιέχονται στην οδηγία σε βάρος του καταναλωτή, δεν είναι δεσμευτική για τον καταναλωτή.

Το άρθρο 20 προβλέπει τροποποιήσεις άλλων νομοθετικών πράξεων της ΕΕ, όπως της οδηγίας 1999/44/ΕΚ προκειμένου να αποφευχθούν επικαλύψεις μεταξύ των δύο πράξεων. Το άρθρο 20 προσθέτει επίσης στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004

παραπομπή στην οδηγία, ώστε να διευκολυνθεί η διασυνοριακή συνεργασία για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Επίσης, προσθέτει στο παράρτημα I της οδηγίας 2009/22/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁷ παραπομπή στην οδηγία, ώστε να διασφαλιστεί η προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία.

Το άρθρο 21 ορίζει την προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών.

Το άρθρο 22 προβλέπει την υποχρέωση της Επιτροπής να επανεξετάσει την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας το αργότερο πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος της.

Το άρθρο 23 ορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας.

Το άρθρο 24 ορίζει τους αποδέκτες της οδηγίας.

²⁷

EE L 110 της 1.5.2009, σ.30.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²⁸,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το αναπτυξιακό δυναμικό του ηλεκτρονικού εμπορίου δεν έχει ακόμη αξιοποιηθεί πλήρως. Η στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρώπης²⁹ εξετάζει με ολιστικό τρόπο τα μείζονα εμπόδια για την ανάπτυξη του διασυνοριακού ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ένωση με στόχο την αποδέσμευση αυτού του δυναμικού. Για την ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας της Ένωσης και την τόνωση της συνολικής ανάπτυξης, είναι αναγκαίο να διασφαλίζεται καλύτερη πρόσβαση των καταναλωτών στο ψηφιακό περιεχόμενο και να διευκολύνονται οι επιχειρήσεις στην προμήθειά του.
- (2) Για την επίτευξη πραγματικής ψηφιακής ενιαίας αγοράς, είναι αναγκαίο να εναρμονιστούν ορισμένες πτυχές σχετικά με τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, με βάση υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή.
- (3) Οι διαφορές στους εθνικούς κανόνες αναγκαστικού δικαίου για τις καταναλωτικές συμβάσεις και η έλλειψη σαφών κανόνων στον τομέα του δικαίου των συμβάσεων συναποτελούν μείζονα εμπόδια στην ανάπτυξη της προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου, δεδομένου ότι οι εξατομικευμένοι κανόνες σε ενωσιακό επίπεδο είναι ελάχιστοι. Οι επιχειρήσεις που πωλούν ψηφιακό περιεχόμενο διασυνοριακά έρχονται αντιμέτωπες με πρόσθετες δαπάνες που απορρέουν, αφενός, από τις διαφορές στους εθνικούς κανόνες αναγκαστικού δικαίου για τις καταναλωτικές συμβάσεις και, αφετέρου, από την ανασφάλεια δικαίου. Οι επιχειρήσεις υπόκεινται επίσης σε δαπάνες όταν προσαρμόζουν τις συμβάσεις τους στους ειδικούς κανόνες αναγκαστικού δικαίου για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, οι οποίοι έχουν ήδη αρχίσει να εμφανίζονται σε διάφορα κράτη μέλη. Οι κανόνες αυτοί δημιουργούν αποκλίσεις στο

²⁸

EE C της, σ. .

²⁹

COM(2015) 192 final.

πεδίο εφαρμογής και στο περιεχόμενο μεταξύ των ειδικών εθνικών κανόνων που διέπουν τις συμβάσεις αυτές. Στα κράτη μέλη όπου δεν υπάρχουν ακόμη ειδικοί κανόνες για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, οι έμποροι που είναι πρόθυμοι να πωλούν διασυνοριακά βρίσκονται σε κατάσταση αβεβαιότητας, επειδή συχνά δεν γνωρίζουν ποιοι κανόνες εφαρμόζονται στο ψηφιακό περιεχόμενο στο κράτος μέλος προς το οποίο θέλουν να πραγματοποιήσουν εξαγωγές, ποιο είναι το περιεχόμενο αυτών των κανόνων και κατά πόσον είναι υποχρεωτικοί.

- (4) Οι καταναλωτές δεν αισθάνονται εμπιστοσύνη όταν πραγματοποιούν διασυνοριακές αγορές, ιδίως μέσω του διαδικτύου. Ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες γι' αυτήν την έλλειψη εμπιστοσύνης είναι η αβεβαιότητα ως προς τα βασικά συμβατικά τους δικαιώματα και η έλλειψη σαφούς συμβατικού πλαισίου για το ψηφιακό περιεχόμενο. Πολλοί καταναλωτές ψηφιακού περιεχομένου αντιμετωπίζουν προβλήματα σχετικά με την ποιότητα του ψηφιακού περιεχομένου ή την πρόσβαση σε αυτό. Για παράδειγμα, παραλαμβάνουν λανθασμένο ή ελαττωματικό ψηφιακό περιεχόμενο ή δεν μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση σ' αυτό. Κατά συνέπεια, η ζημία που υφίστανται οι καταναλωτές είναι τόσο οικονομική και μη οικονομική.
- (5) Για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα αυτά, οι επιχειρήσεις όπως και οι καταναλωτές θα πρέπει να μπορούν να βασίζονται σε πλήρως εναρμονισμένους κανόνες για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, οι οποίοι θα καθορίζουν σε ενωσιακό επίπεδο τα συμβατικά δικαιώματα που είναι ουσιώδη γι' αυτό το είδος συναλλαγών.
- (6) Η καθιέρωση πλήρως εναρμονισμένων κανόνων στον τομέα του δικαίου των καταναλωτικών συμβάσεων σε όλα τα κράτη μέλη θα διευκολύνει τις επιχειρήσεις να προσφέρουν ψηφιακό περιεχόμενο διασυνοριακά. Θα διαθέτουν σταθερό περιβάλλον όσον αφορά το δίκαιο των συμβάσεων, όταν πωλούν στο διαδίκτυο και εξ αποστάσεως σε άλλα κράτη μέλη. Η καθιέρωση, σε ολόκληρη την ΕΕ, πλήρως εναρμονισμένων κανόνων ειδικά για το ψηφιακό περιεχόμενο θα εξαλείψει την περιπλοκότητα που οφείλεται στους διαφορετικούς εθνικούς κανόνες που διέπουν σήμερα τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου. Οι κανόνες αυτοί θα αποτρέψουν επίσης τον νομικό κατακερματισμό που θα μπορούσε να προκύψει από νέες εθνικές νομοθεσίες για τη ρύθμιση ειδικά του ψηφιακού περιεχομένου.
- (7) Οι καταναλωτές θα επωφελούνται από πλήρως εναρμονισμένα δικαιώματα για το ψηφιακό περιεχόμενο, τα οποία θα προσφέρουν υψηλό επίπεδο προστασίας. Θα διαθέτουν σαφή δικαιώματα όταν λαμβάνουν ψηφιακό περιεχόμενο από οπουδήποτε στην ΕΕ ή αποκτούν πρόσβαση σε αυτό. Με τον τρόπο αυτό, θα ενισχυθεί η εμπιστοσύνη τους στην αγορά ψηφιακού περιεχομένου. Αυτό θα συμβάλει επίσης στη μείωση της ζημίας που υφίστανται σήμερα οι καταναλωτές, δεδομένου ότι θα υπάρχει ένα σύνολο σαφών δικαιωμάτων που θα τους επιτρέπουν να επιλύουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σχετικά με το ψηφιακό περιεχόμενο.
- (8) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εναρμονίσει πλήρως το σύνολο των βασικών κανόνων που, μέχρι στιγμής, δεν ρυθμίζονται σε ενωσιακό επίπεδο. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να περιλαμβάνει κανόνες σχετικά με τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου, τους τρόπους επανόρθωσης που έχουν στη διάθεσή τους οι καταναλωτές σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης και ορισμένους όρους άσκησης της εν λόγω επανόρθωσης. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να εναρμονίσει ορισμένες πτυχές που αφορούν το δικαίωμα καταγγελίας μακροπρόθεσμων συμβάσεων, καθώς και την τροποποίηση του ψηφιακού περιεχομένου.

- (9) Με την πλήρη εναρμόνιση όλων των απαιτήσεων που σχετίζονται με τα θέματα που διέπει η παρούσα οδηγία, εντός του πεδίου εφαρμογής της, απαγορεύεται στα κράτη μέλη να προβλέπουν τυχόν περαιτέρω τυπικές ή ουσιαστικές απαιτήσεις, όπως για παράδειγμα την καθιέρωση χρονικού διαστήματος εντός του οποίου πρέπει να καταστεί προφανής η έλλειψη συμμόρφωσης, την υποχρέωση του καταναλωτή να κοινοποιήσει στον προμηθευτή την έλλειψη συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένης προθεσμίας ή την υποχρέωση του καταναλωτή να καταβάλλει το τίμημα για τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου έως τη στιγμή της καταγγελίας λόγω έλλειψης συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης.
- (10) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τις εθνικές νομοθεσίες, στον βαθμό που τα σχετικά θέματα δεν ρυθμίζονται από την παρούσα οδηγία, ιδίως τους εθνικούς κανόνες που προβλέπουν υποχρεώσεις του καταναλωτή έναντι του προμηθευτή του ψηφιακού περιεχομένου ή που ρυθμίζουν τον τύπο, τη διαμόρφωση και το κύρος των συμβάσεων ή τη νομιμότητα του περιεχομένου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να είναι ελεύθερα να προβλέπουν κανόνες σχετικά με τις λεπτομερείς προϋποθέσεις για την άσκηση των δικαιωμάτων, όπως το δικαίωμα αποζημίωσης, στον βαθμό που δεν καλύπτονται από την οδηγία, ή κανόνες που καθορίζουν τις συνέπειες της καταγγελίας της σύμβασης, οι οποίοι εφαρμόζονται επιπλέον των κανόνων περί απόδοσης που ρυθμίζονται από την παρούσα οδηγία.
- (11) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να αντιμετωπίζει προβλήματα που αφορούν διάφορες κατηγορίες ψηφιακού περιεχομένου και την προμήθειά του. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και να διαφυλαχθεί ο διαχρονικός χαρακτήρας της έννοιας του ψηφιακού περιεχομένου, η συγκεκριμένη έννοια, όπως χρησιμοποιείται στην παρούσα οδηγία, θα πρέπει να είναι ευρύτερη από ό,τι στην οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁰. Ειδικότερα θα πρέπει να καλύπτει τις υπηρεσίες που επιτρέπουν τη δημιουργία, την επεξεργασία ή την αποθήκευση δεδομένων. Παρότι υπάρχουν πολυάριθμοι τρόποι για την προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου, όπως η μετάδοση σε σταθερό μέσο, η τηλεφόρτωση από τους καταναλωτές στις συσκευές τους, η μετάδοση σε συνεχή ροή στο διαδίκτυο, η παροχή πρόσβασης σε ικανότητες αποθήκευσης ψηφιακού περιεχομένου ή η πρόσβαση στη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται σε κάθε ψηφιακό περιεχόμενο ανεξαρτήτως του μέσου που χρησιμοποιείται για τη μετάδοση του. Δεν είναι σκοπός να γίνουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών σε αυτήν την ταχύτητα αναπτυσσόμενη αγορά, επειδή θα ήταν σχεδόν αδύνατο να αποφευχθούν οι διακρίσεις μεταξύ των προμηθευτών. Ο επιδιωκόμενος στόχος είναι να διασφαλίζονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των προμηθευτών των διαφόρων κατηγοριών ψηφιακού περιεχομένου. Ωστόσο, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στο ψηφιακό περιεχόμενο που είναι ενσωματωμένο σε αγαθά, κατά τρόπον ώστε να λειτουργεί ως αναπόσπαστο μέρος των εν λόγω αγαθών και οι λειτουργίες του να εξαρτώνται από τις κύριες λειτουργίες των αγαθών.
- (12) Προκειμένου να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των καταναλωτών και να διασφαλίζει, για τους προμηθευτές ψηφιακού περιεχομένου που προσφέρεται σε σταθερό μέσο, σαφές και απλό νομικό πλαίσιο όσον αφορά τις απαιτήσεις συμμόρφωσης και τους τρόπους επανόρθωσης που έχουν στη διάθεσή τους οι καταναλωτές σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται σε αγαθά όπως DVD και CD, τα οποία ενσωματώνουν ψηφιακό

30

EE L 304 της 22.11.2011, σ. 64.

περιεχόμενο κατά τρόπον ώστε τα αγαθά αυτά να λειτουργούν μόνον ως φορείς για τη μεταφορά του ψηφιακού περιεχομένου. Η οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται στο ψηφιακό περιεχόμενο που παρέχεται σε σταθερό μέσο, ανεξάρτητα από το αν το ψηφιακό περιεχόμενο πωλείται από απόσταση ή με ταυτόχρονη φυσική παρουσία των συναλλασσομένων, ούτως ώστε να αποφεύγεται ο κατακερματισμός μεταξύ των διαφορετικών κυκλωμάτων διανομής. Η οδηγία 2011/83/ΕΕ θα πρέπει να εξακολουθήσει να εφαρμόζεται στα εν λόγω αγαθά, καθώς και στις υποχρεώσεις που σχετίζονται με την παράδοση των αγαθών, στους τρόπους επανόρθωσης σε περίπτωση μη παράδοσης και στη φύση της σύμβασης δυνάμει της οποίας παρέχονται τα αγαθά. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει επίσης το δικαίωμα διανομής που ισχύει για τα αγαθά αυτά δυνάμει της νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας.

- (13) Στην ψηφιακή οικονομία, οι φορείς που δραστηριοποιούνται στην αγορά έχουν, σε συνεχώς αυξανόμενο βαθμό, την τάση να θεωρούν τις πληροφορίες για τα φυσικά πρόσωπα ως αγαθά εφάμιλλης αξίας με τα χρήματα. Συχνά, το ψηφιακό περιεχόμενο δεν παρέχεται έναντι τιμήματος αλλά αντί άλλης, μη χρηματικής, αντιπαροχής, δηλ. με την παροχή πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή άλλα δεδομένα. Τα ειδικά αυτά επιχειρηματικά μοντέλα εφαρμόζονται με διάφορες μορφές σε σημαντικό μέρος της αγοράς. Η εισαγωγή διαφοροποίησης ανάλογα με τη φύση της αντιπαροχής θα οδηγούσε σε διακρίσεις μεταξύ των διαφορετικών επιχειρηματικών μοντέλων. Θα έδινε στις επιχειρήσεις το αδικαιολόγητο κίνητρο να στραφούν προς την προσφορά ψηφιακού περιεχομένου έναντι δεδομένων. Θα πρέπει να διασφαλίζονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού. Επιπλέον, τα ελαττώματα στα χαρακτηριστικά των επιδόσεων του ψηφιακού περιεχομένου που παρέχεται αντί μη χρηματικής αντιπαροχής μπορεί να έχουν αντίκτυπο στα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών. Συνεπώς, η εφαρμοσιμότητα των κανόνων της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να εξαρτάται από το κατά πόσον καταβάλλεται τίμημα για το εν λόγω ειδικό ψηφιακό περιεχόμενο.
- (14) Όσον αφορά το ψηφιακό περιεχόμενο που δεν παρέχεται αντί τιμήματος αλλά αντί μη χρηματικής αντιπαροχής, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στις συμβάσεις δυνάμει των οποίων ο προμηθευτής ζητεί δεδομένα, όπως όνομα και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή φωτογραφίες, και ο καταναλωτής παρέχει ενεργά αυτά τα δεδομένα στον προμηθευτή, άμεσα ή έμμεσα, για παράδειγμα μέσω ατομικής εγγραφής ή βάσει σύμβασης που επιτρέπει την πρόσβαση στις φωτογραφίες του καταναλωτή. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που ο προμηθευτής συλλέγει δεδομένα τα οποία είναι αναγκαία για τη λειτουργία του ψηφιακού περιεχομένου σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, όπως για παράδειγμα η γεωγραφική τοποθεσία, όταν είναι απαραίτητη για την ορθή λειτουργία εφαρμογής κινητού τηλεφώνου, ή με μοναδικό σκοπό την εκπλήρωση νομικών απαιτήσεων, όπως για παράδειγμα όταν η εγγραφή του καταναλωτή απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία για λόγους ασφάλειας και ταυτοποίησης. Επίσης, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε περιπτώσεις που ο προμηθευτής συλλέγει πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η διεύθυνση IP ή άλλες πληροφορίες που δημιουργούνται αυτόματα, όπως οι πληροφορίες που συλλέγονται και διαβιβάζονται από κάποιο «cookie», χωρίς να τις παρέχει ενεργά ο καταναλωτής, ακόμη και στις περιπτώσεις που ο καταναλωτής αποδέχεται το «cookie». Δεν θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται σε περιπτώσεις που ο καταναλωτής εκτίθεται σε διαφημιστικά μηνύματα με αποκλειστικό σκοπό την απόκτηση πρόσβασης σε ψηφιακό περιεχόμενο.

- (15) Το περιεχόμενο που δημιουργείται από τους καταναλωτές θα πρέπει να τυγχάνει μεταχείρισης ίδιας με κάθε άλλου ψηφιακού περιεχομένου που παρέχει ή αποθηκεύει ο καταναλωτής καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, όπως αρχεία μουσικής και βίντεο, εικόνες, παιχνίδια ή εφαρμογές. Το περιεχόμενο που δημιουργείται από τους καταναλωτές χαρακτηρίζεται από πολύ μεγάλη ποικιλία: ψηφιακές εικόνες, αρχεία βίντεο και ήχου, ιστολόγια, φόρουμ συζήτησης, μορφές συνεργασίας βασιζόμενες σε κείμενο, αναρτήσεις, συνομιλίες, tweet, αρχεία καταγραφής, podcast, περιεχόμενο που έχει δημιουργηθεί σε φορητές συσκευές, περιεχόμενο που έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο διαδικτυακών εικονικών περιβαλλόντων, αξιολογήσεις και συλλογές συνδέσμων που παραπέμπουν σε διαδικτυακό περιεχόμενο.
- (16) Προκειμένου να διασφαλίζονται ένα κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους καταναλωτές και ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις, οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους τους ίδιους τρόπους επανόρθωσης, όταν ένα ψηφιακό περιεχόμενο δεν συμμορφώνεται προς τους όρους της σύμβασης, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο αναπτύχθηκε το περιεχόμενο. Συνεπώς, η οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται στις συμβάσεις για την ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου προσαρμοσμένου στις ειδικές απαιτήσεις του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένου του εξατομικευμένου λογισμικού. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται στην προμήθεια των αρχείων οπτικής μοντελοποίησης που είναι απαραίτητα για την τρισδιάστατη εκτύπωση. Ωστόσο, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να ρυθμίζει τα αγαθά που παράγονται με τη χρήση της τεχνολογίας τρισδιάστατης εκτύπωσης ούτε τις ζημίες που προκαλούνται σε αυτά.
- (17) Το ψηφιακό περιεχόμενο είναι πολύ σημαντικό στο πλαίσιο του διαδικτύου των πραγμάτων. Ωστόσο, είναι σκόπιμο να εξετάζονται χωριστά τα ειδικά θέματα ευθύνης που σχετίζονται με το διαδίκτυο των πραγμάτων, όπως η ευθύνη για τα δεδομένα και τις βιομηχανικές συμβάσεις.
- (18) Οι συμβάσεις μπορούν να περιλαμβάνουν γενικούς όρους και προϋποθέσεις του προμηθευτή που πρέπει να γίνουν αποδεκτοί από τον καταναλωτή. Για ορισμένους τύπους ψηφιακού περιεχομένου, οι προμηθευτές συχνά περιγράφουν την υπηρεσία και τους μετρήσιμους στόχους της υπηρεσίας σε συμφωνία επιπέδου υπηρεσίας. Σε γενικές γραμμές, αυτές οι συμφωνίες επιπέδου υπηρεσίας προσαρτώνται στην κύρια σύμβαση και αποτελούν σημαντικό συστατικό της συμβατικής σχέσης μεταξύ του προμηθευτή και του καταναλωτή. Θα πρέπει να καλύπτονται από τον ορισμό της σύμβασης δυνάμει της παρούσας οδηγίας και, συνεπώς, θα πρέπει να συμμορφώνονται προς τους κανόνες που διατυπώνονται στην αντίστοιχη σύμβαση.
- (19) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε εκείνες τις υπηρεσίες των οποίων κύριο αντικείμενο είναι η παροχή ψηφιακού περιεχομένου. Ως εκ τούτου, η οδηγία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε υπηρεσίες, οι οποίες παρέχονται προσωπικά από τον προμηθευτή και στις οποίες τα ψηφιακά μέσα χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς της πρόσβασης ή της παράδοσης, όπως για παράδειγμα μια μετάφραση που παρέχεται από ένα άτομο ή άλλες υπηρεσίες επαγγελματικών συμβουλών, όπου μόνο το αποτέλεσμα της υπηρεσίας παραδίδεται στον καταναλωτή με ψηφιακά μέσα.
- (20) Στις περιπτώσεις που, σύμφωνα με μια σύμβαση ή δέσμη συμβάσεων, ο προμηθευτής προσφέρει ψηφιακό περιεχόμενο σε συνδυασμό με άλλες υπηρεσίες, όπως τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες ή αγαθά που δεν λειτουργούν απλώς ως φορέας για τη μεταφορά του ψηφιακού περιεχομένου, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στη συνιστώσα της δέσμης συμβάσεων που αφορά το ψηφιακό περιεχόμενο. Τα άλλα στοιχεία θα πρέπει να διέπονται από το εφαρμοστέο δίκαιο.

- (21) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εξετάζει τις πτυχές της προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου που άπτονται των πνευματικών δικαιωμάτων ή άλλων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο των πνευματικών δικαιωμάτων και άλλων νομοθετικών διατάξεων περί διανοητικής ιδιοκτησίας.
- (22) Η προστασία των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ρυθμίζεται αποκλειστικά από την οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³¹ και την οδηγία 2002/58/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³², οι οποίες εφαρμόζονται πλήρως στις περιπτώσεις συμβάσεων για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου. Οι συγκεκριμένες οδηγίες θεσπίζουν ήδη ένα νομικό πλαίσιο στον τομέα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Ένωση. Η παρούσα οδηγία πρέπει να ενσωματωθεί και να εφαρμόζεται σε πλήρη συμμόρφωση προς αυτό το νομικό πλαίσιο.
- (23) Το ψηφιακό περιεχόμενο μπορεί να παρέχεται στους καταναλωτές με διάφορους τρόπους. Είναι σκόπιμο να καθοριστούν απλοί και σαφείς κανόνες ως προς τις λεπτομέρειες και τα χρονικά περιθώρια για την εκπλήρωση της κύριας συμβατικής υποχρέωσης του προμηθευτή, η οποία συνίσταται στην προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου στον καταναλωτή. Δεδομένου ότι ο προμηθευτής δεν είναι κατ' αρχήν υπεύθυνος για τις πράξεις ή παραλείψεις του παρόχου υπηρεσιών διαδικτύου ή της ηλεκτρονικής πλατφόρμας την οποία έχει επιλέξει ο καταναλωτής για την παραλαβή του ψηφιακού περιεχομένου, θα πρέπει να αρκεί για τον προμηθευτή να προμηθεύει το ψηφιακό περιεχόμενο σε αυτό το τρίτο μέρος. Όσον αφορά τον χρόνο της προμήθειας, σύμφωνα με τις πρακτικές της αγοράς και τις τεχνικές δυνατότητες, το ψηφιακό περιεχόμενο θα πρέπει να παρέχεται άμεσα, εκτός εάν τα μέρη καταλήξουν σε διαφορετική συμφωνία με σκοπό να προσαρμοστούν σε άλλα μοντέλα προμηθειών.
- (24) Προκειμένου να προαχθεί η καινοτομία στην ψηφιακή ενιαία αγορά και να ληφθούν υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις που αντικατοπτρίζονται στα ραγδαία μεταβαλλόμενα χαρακτηριστικά του ψηφιακού περιεχομένου, είναι δικαιολογημένο το ψηφιακό περιεχόμενο να συμμορφώνεται, πρωτίστως, με τα συμφωνηθέντα στη σύμβαση.
- (25) Στις περιπτώσεις που η σύμβαση δεν προβλέπει επαρκώς σαφή και εμπεριστατωμένα κριτήρια αξιολόγησης για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της, είναι αναγκαίο να καθοριστούν αντικειμενικά κριτήρια συμμόρφωσης, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι καταναλωτές δεν στερούνται των δικαιωμάτων τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η συμμόρφωση προς τους όρους της σύμβασης θα πρέπει να αξιολογείται σε συνάρτηση με τον σκοπό για τον οποίον χρησιμοποιείται συνήθως ψηφιακό περιεχόμενο της ίδιας περιγραφής.
- (26) Λόγω του χαρακτήρα του, το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει κατ' ανάγκη να αλληλεπιδρά με άλλες ψηφιακές συσκευές για να λειτουργεί σωστά. Επομένως, η διαλειτουργικότητα θα πρέπει να αποτελεί μέρος των κριτηρίων συμμόρφωσης. Ειδικότερα, είναι αναγκαίο να αλληλεπιδρά με το υλισμικό, συν τοις άλλοις με την ταχύτητα του επεξεργαστή και των χαρακτηριστικών της κάρτας γραφικών, και με το λογισμικό, συν τοις άλλοις με τη συγκεκριμένη έκδοση του λειτουργικού συστήματος ή της συγκεκριμένης συσκευής αναπαραγωγής πολυμέσων. Η έννοια της λειτουργικότητας θα πρέπει να αφορά τους τρόπους με τους οποίους το ψηφιακό περιεχόμενο μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Θα πρέπει επίσης να αφορά την απουσία ή

31

EE L 281 της 23/11/1995, σ. 31-50) [θα αντικατασταθεί από τον γενικό κανονισμό για την προστασία των δεδομένων μόλις εγκριθεί].

32

EE L 201 της 31.7.2002, σ. 37-47.

την παρουσία οποιουδήποτε τεχνικού περιορισμού, όπως η προστασία μέσω ψηφιακής διαχείρισης δικαιωμάτων ή κωδικών περιοχής.

- (27) Ενώ οι υπηρεσίες και οι τεχνολογίες που βασίζονται στα δεδομένα αποφέρουν σημαντικά οφέλη, δημιουργούν, ωστόσο, και ορισμένα τρωτά σημεία. Σύμφωνα με τη στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά, απαιτείται υψηλό επίπεδο ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να διασφαλίζεται ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως το δικαίωμα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για να αυξηθεί η εμπιστοσύνη των χρηστών και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη τους στην ψηφιακή οικονομία. Με τη διάχυτη πλέον παρουσία των λογισμικών, χαρακτηριστικά όπως η αξιοπιστία, η ασφάλεια και η προσαρμοστικότητα στις εξελισσόμενες ανάγκες αρχίζουν επίσης να αποτελούν πρωταρχικό μέλημα. Συνεπώς, καθίσταται ολοένα και πιο επιτακτικό οι εν λόγω υπηρεσίες και τεχνολογίες που βασίζονται στα δεδομένα να συμβάλλουν στη διασφάλιση αυτών των χαρακτηριστικών, σε βαθμό ανάλογο προς τον ρόλο και τη λειτουργία αυτών των τεχνολογιών. Ειδικότερα, η ποιότητα ως προς την ασφάλεια και την αξιοπιστία επιβάλλεται ως πρωταρχικό μέλημα για τις καινοτόμες, σύνθετες υπηρεσίες που πρέπει να βασίζονται στη διασύνδεση διαφορετικών συστημάτων σε διάφορους τομείς.
- (28) Για την εφαρμογή των κανόνων της παρούσας οδηγίας, οι προμηθευτές θα πρέπει να χρησιμοποιούν πρότυπα, ανοικτές τεχνικές προδιαγραφές, καλές πρακτικές και κώδικες δεοντολογίας, ακόμη και σε σχέση με τα συνήθη μορφότυπα δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την ανάκτηση του περιεχομένου που δημιουργείται από τον χρήστη ή οποιουδήποτε άλλου περιεχομένου που παρέχεται από τον καταναλωτή, είτε προβλέπονται σε διεθνές επίπεδο είτε σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή τομεακό. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή μπορεί να κρίνει σκόπιμη την προώθηση της ανάπτυξης διεθνών και ευρωπαϊκών προτύπων και την κατάρτιση κώδικα δεοντολογίας από εμπορικές ενώσεις και άλλες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν την ομοιόμορφη εφαρμογή της οδηγίας.
- (29) Πολλοί τύποι ψηφιακού περιεχομένου παρέχονται κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Για παράδειγμα, οι καταναλωτές έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες νέφους για ορισμένο χρονικό διάστημα. Είναι, ως εκ τούτου, σημαντικό να διασφαλίζεται ότι το ψηφιακό περιεχόμενο συμμορφώνεται προς τους όρους της σύμβασης καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης. Εξάλλου, δεδομένης της συχνής βελτίωσης του ψηφιακού περιεχομένου, κυρίως μέσω επικαιροποιήσεων, η έκδοση του ψηφιακού περιεχομένου που παρέχεται στον καταναλωτή πρέπει να είναι η πλέον πρόσφατη διαθέσιμη έκδοση κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης.
- (30) Για να λειτουργεί σωστά, το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει να ενσωματώνεται σωστά σωστά στο περιβάλλον υλισμικού και λογισμικού του καταναλωτή. Η έλλειψη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης λόγω εσφαλμένης ενσωμάτωσης θα πρέπει να θεωρείται ως έλλειψη συμμόρφωσης του ίδιου του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης, εφόσον αυτό ενσωματώθηκε από τον προμηθευτή ή υπό τον έλεγχό του, ή από τον καταναλωτή με βάση τις οδηγίες ενσωμάτωσης που παρείχε ο προμηθευτής, και η εσφαλμένη ενσωμάτωση οφείλεται σε ελλείψεις στις απαιτούμενες οδηγίες ενσωμάτωσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η έλλειψη συμμόρφωσης προέρχεται από την πλευρά του προμηθευτή.
- (31) Η συμμόρφωση θα πρέπει να καλύπτει τόσο τα υλικά όσο και τα νομικά ελαττώματα. Τα δικαιώματα τρίτων θα μπορούσαν, πράγματι, να εμποδίσουν τον καταναλωτή να

επωφελείται από το ψηφιακό περιεχόμενο ή από ορισμένα χαρακτηριστικά του σύμφωνα με τη σύμβαση, όταν αυτά παραβιάζονται και το τρίτο μέρος υποχρεώσει, δικαίως, τον προμηθευτή να πάψει να παραβιάζει τα δικαιώματα αυτά και να διακόψει την προσφορά του συγκεκριμένου ψηφιακού περιεχομένου. Τα νομικά ελαττώματα είναι ιδιαίτερα σημαντικά για το ψηφιακό περιεχόμενο, το οποίο υπόκειται, εξ ορισμού, σε δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Ως εκ τούτου, ο προμηθευτής θα πρέπει να υποχρεούται να διασφαλίζει ότι το ψηφιακό περιεχόμενο είναι απαλλαγμένο από κάθε δικαίωμα τρίτου, όπως για παράδειγμα αξίωση πνευματικών δικαιωμάτων που σχετίζεται με το ψηφιακό περιεχόμενο, που εμποδίζει τον καταναλωτή να επωφελείται από το ψηφιακό περιεχόμενο σύμφωνα με τη σύμβαση.

- (32) Λόγω του ειδικού χαρακτήρα του ψηφιακού περιεχομένου και της εξαιρετικής πολυπλοκότητάς του, καθώς και του γεγονότος ότι ο προμηθευτής έχει καλύτερη γνώση και πρόσβαση στην τεχνογνωσία, στις τεχνικές πληροφορίες και σε τεχνική υποστήριξη υψηλού επιπέδου, ο προμηθευτής είναι αυτός που βρίσκεται σε καλύτερη θέση, σε σχέση με τον καταναλωτή, να γνωρίζει τους λόγους μη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης. Ο προμηθευτής είναι επίσης σε καλύτερη θέση να εκτιμήσει κατά πόσον η έλλειψη συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης οφείλεται σε ασυμβατότητα του ψηφιακού περιβάλλοντος του καταναλωτή με τις τεχνικές απαιτήσεις για το ψηφιακό περιεχόμενο. Συνεπώς, σε περίπτωση διαφοράς, θα πρέπει να εναπόκειται στον προμηθευτή να αποδείξει ότι το ψηφιακό περιεχόμενο συμμορφώνεται προς τους όρους της σύμβασης, εκτός αν ο προμηθευτής αποδείξει ότι το ψηφιακό περιβάλλον του καταναλωτή δεν είναι συμβατό με το ψηφιακό περιεχόμενο. Μόνο στην περίπτωση που ο προμηθευτής αποδείξει ότι το ψηφιακό περιβάλλον του καταναλωτή δεν είναι συμβατό με τις απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και τις λοιπές τεχνικές απαιτήσεις, θα εναπόκειται στον καταναλωτή να αποδείξει ότι το ψηφιακό περιεχόμενο δεν συμμορφώνεται προς τους όρους της σύμβασης.
- (33) Με την επιφύλαξη των θεμελιωδών δικαιωμάτων προστασίας της ιδιωτικής ζωής, συμπεριλαμβανομένου του απορρήτου των επικοινωνιών, και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του καταναλωτή, ο καταναλωτής θα πρέπει να συνεργάζεται με τον προμηθευτή, ώστε να του επιτρέψει να επαληθεύει το ψηφιακό του περιβάλλον, με όσο το δυνατό λιγότερο παρεμβατικά μέσα τα οποία, στη συγκεκριμένη περίπτωση, έχουν στη διάθεσή τους αμφότερα τα μέρη. Σε πολλές περιπτώσεις, η εξακρίβωση αυτή είναι δυνατή με την παροχή στον προμηθευτή αυτόματα παραγόμενων αναφορών συμβάντων ή λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τη σύνδεση του καταναλωτή στο διαδίκτυο. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις στις οποίες, παρά τη βέλτιστη χρήση όλων των άλλων μέσων, δεν υπάρχει άλλη πιθανή λύση, η εξακρίβωση αυτή είναι επίσης δυνατή με την παροχή εικονικής πρόσβασης στο ψηφιακό περιβάλλον του καταναλωτή. Ωστόσο, αν ο καταναλωτής δεν συνεργαστεί με τον προμηθευτή, εναπόκειται στον καταναλωτή να αποδείξει ότι το ψηφιακό περιεχόμενο δεν συμμορφώνεται προς τους όρους της σύμβασης.
- (34) Ο προμηθευτής θα πρέπει να αναλαμβάνει ευθύνη έναντι του καταναλωτή για την έλλειψη συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης και για τυχόν αδυναμία προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου. Επιπλέον, δεδομένου ότι το ψηφιακό περιεχόμενο μπορεί να παρέχεται κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, είναι δικαιολογημένο να ευθύνεται ο προμηθευτής για κάθε έλλειψη συμμόρφωσης που εμφανίζεται κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα.

- (35) Η αδυναμία προμήθειας εκ μέρους του προμηθευτή του ψηφιακού περιεχομένου στον καταναλωτή σύμφωνα με τη σύμβαση αποτελεί σοβαρή παραβίαση της κύριας συμβατικής υποχρέωσης του προμηθευτή, γεγονός που θα πρέπει να επιτρέπει στον καταναλωτή να καταγγείλει αμέσως τη σύμβαση. Στην περίπτωση που ο προμηθευτής δεν παρέλειψε αρχικά να προμηθεύσει το ψηφιακό περιεχόμενο, τυχόν διακοπές στην προμήθεια, οι οποίες καθιστούν το ψηφιακό περιεχόμενο μη διαθέσιμο στον καταναλωτή ή μη προσβάσιμο από αυτόν για σύντομο χρονικό διάστημα, θα πρέπει να θεωρούνται ως περιπτώσεις μη συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης και όχι ως αδυναμία προμήθειας. Ειδικότερα, η απαίτηση για την ορθή συνέχιση του ψηφιακού περιεχομένου θα πρέπει επίσης να καλύπτει συμβάντα πολύ πιο σημαντικά από αμελητέες, βραχυπρόθεσμες διακοπές προμήθειας.
- (36) Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης, οι καταναλωτές θα πρέπει σε πρώτο στάδιο να δικαιούνται την αποκατάσταση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης. Ανάλογα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά του ψηφιακού περιεχομένου, ο προμηθευτής μπορεί να επιλέξει συγκεκριμένο τρόπο αποκατάστασης της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης, για παράδειγμα με την έκδοση επικαιροποιήσεων ή υποχρεώνοντας τον καταναλωτή να αποκτήσει πρόσβαση σε νέο αντίγραφο του ψηφιακού περιεχομένου. Δεδομένης της ποικιλομορφίας του ψηφιακού περιεχομένου, δεν είναι σκόπιμο να καθορίζονται συγκεκριμένες προθεσμίες για την άσκηση των δικαιωμάτων ή την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που σχετίζονται με το ψηφιακό περιεχόμενο. Οι προθεσμίες αυτές μπορεί να μην λαμβάνουν υπόψη αυτήν την ποικιλομορφία και είτε να αποδεικνύονται πολύ σύντομες είτε πολύ μεγάλες, ανάλογα με την περίπτωση. Είναι, συνεπώς, σκοπιμότερο να γίνεται αναφορά σε εύλογες προθεσμίες. Η συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου πρέπει να αποκαθίσταται προς τους όρους της σύμβασης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και εντελώς δωρεάν. Ειδικότερα, ο καταναλωτής δεν θα πρέπει να υποβάλλεται σε δαπάνες που συνδέονται με την ανάπτυξη επικαιροποίησης του ψηφιακού περιεχομένου.
- (37) Σε δεύτερο στάδιο, ο καταναλωτής θα πρέπει να δικαιούται να λάβει μείωση του τιμήματος ή να καταγγείλει τη σύμβαση. Το δικαίωμα του καταναλωτή να καταγγείλει τη σύμβαση θα πρέπει να περιορίζεται στις περιπτώσεις που, για παράδειγμα, η αποκατάσταση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου δεν είναι δυνατή και όπου η μη συμμόρφωση αλλοιώνει τα βασικά χαρακτηριστικά επιδόσεων του ψηφιακού περιεχομένου. Εάν ο καταναλωτής καταγγείλει τη σύμβαση, ο προμηθευτής θα πρέπει να επιστρέψει το τίμημα που κατέβαλε ο καταναλωτής ή, στην περίπτωση που το ψηφιακό περιεχόμενο δεν παρέχεται έναντι τιμήματος αλλά έναντι πρόσβασης σε δεδομένα που παρέχονται από τον καταναλωτή, ο προμηθευτής θα πρέπει να μην χρησιμοποιεί αυτά τα δεδομένα και να μην τα μεταφέρει σε τρίτους ή να μην επιτρέπει σε τρίτους να έχουν πρόσβαση σε αυτά μετά την καταγγελία της σύμβασης. Στις περιπτώσεις που η αντιπαροχή συνίσταται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, η εκπλήρωση της υποχρέωσης μη χρήσης των δεδομένων θα πρέπει να σημαίνει ότι ο προμηθευτής λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για να συμμορφωθεί προς τους κανόνες προστασίας των δεδομένων, διαγράφοντας τα δεδομένα ή καθιστώντας τα ανώνυμα κατά τρόπον ώστε να μην είναι δυνατή η εξακρίβωση της ταυτότητας του καταναλωτή με οποιοδήποτε μέσο που είναι δυνατό να χρησιμοποιήσει ευλόγως ο προμηθευτής ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων του υπεύθυνου επεξεργασίας δυνάμει της οδηγίας 95/46/EK, ο προμηθευτής δεν θα πρέπει να υποχρεούται να λάβει επιπλέον μέτρα σε σχέση με δεδομένα τα οποία αυτός παρείχε νομίμως σε τρίτους κατά τη διάρκεια της σύμβασης για την προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου.

- (38) Μετά την καταγγελία ο προμηθευτής θα πρέπει επίσης να μην κάνει χρήση του περιεχομένου που δημιουργήθηκε από τον καταναλωτή. Ωστόσο, στις περιπτώσεις που δημιουργείται συγκεκριμένο περιεχόμενο από περισσότερους του ενός καταναλωτές, ο προμηθευτής δικαιούται να συνεχίσει να χρησιμοποιεί το περιεχόμενο που δημιούργησε ο καταναλωτής, αν το χρησιμοποιούν και οι άλλοι καταναλωτές.
- (39) Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι ο καταναλωτής χαίρει αποτελεσματικής προστασίας σε σχέση με το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης, ο προμηθευτής θα πρέπει να επιτρέπει στον καταναλωτή να ανακτήσει όλα τα δεδομένα που έχουν μεταφορτωθεί από τον καταναλωτή, που έχουν παραχθεί από τον καταναλωτή με τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή τα οποία έχουν δημιουργηθεί μετά τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου από τον καταναλωτή. Αυτή η υποχρέωση θα πρέπει να εκτείνεται σε δεδομένα που ο προμηθευτής υποχρεούται να διατηρήσει σύμφωνα με τη σύμβαση για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και σε δεδομένα που ο προμηθευτής έχει πράγματι διατηρήσει σε σχέση με τη σύμβαση.
- (40) Όταν, μετά την καταγγελία της σύμβασης λόγω έλλειψης συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης, ο προμηθευτής χορηγήσει στον καταναλωτή τεχνικά μέσα για την ανάκτηση των δεδομένων, ο καταναλωτής θα πρέπει να δικαιούται να ανακτήσει τα δεδομένα χωρίς να υπόκειται σε οιαδήποτε, όπως για παράδειγμα στη δαπάνη για τη χρήση συνήθως χρησιμοποιούμενου μορφώτυπου δεδομένων. Εξαιρούνται οι δαπάνες που προκύπτουν από το ψηφιακό περιβάλλον του καταναλωτή, καθώς και οι δαπάνες σύνδεσης στο δίκτυο, επειδή δεν σχετίζονται συγκεκριμένα με την ανάκτηση των δεδομένων.
- (41) Σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης, δεν θα πρέπει να απαιτείται από τον καταναλωτή να πληρώσει για τη χρήση ψηφιακού περιεχομένου που δεν συμμορφώνεται προς τους όρους της σύμβασης, επειδή κάτι τέτοιο θα στερήσει τον καταναλωτή από την αποτελεσματική προστασία του.
- (42) Δεδομένου ότι είναι αναγκαία η επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των συμφερόντων των καταναλωτών και των προμηθευτών, στις περιπτώσεις που το ψηφιακό περιεχόμενο που παρέχεται κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος έναντι της καταβολής τιμήματος γεννά δικαίωμα καταγγελίας, ο καταναλωτής θα πρέπει να δικαιούται να καταγγείλει μόνο το μέρος της σύμβασης που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα κατά το οποίο το ψηφιακό περιεχόμενο δεν ήταν σύμμορφο προς τους όρους της σύμβασης. Ωστόσο, στις περιπτώσεις που το ψηφιακό περιεχόμενο παρέχεται αντί μη χρηματικής αντιπαροχής, η μερική καταγγελία δεν είναι εφικτή, δεδομένου ότι είναι αδύνατο να καταναλωθεί κατ' αναλογία η μη χρηματική αντιπαροχή.
- (43) Λόγω της φύσης του, το ψηφιακό περιεχόμενο δεν υπόκειται σε φθορά κατά τη χρήση του και συχνά παρέχεται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και όχι ως εφάπαξ προμήθεια. Είναι, συνεπώς, δικαιολογημένο να μην προβλέπεται χρονική περίοδος κατά την οποία ο προμηθευτής θα πρέπει να θεωρείται υπεύθυνος για οποιαδήποτε έλλειψη συμμόρφωσης που υφίσταται κατά τον χρόνο προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφεύγουν να διατηρούν σε ισχύ ή να καθορίζουν μια τέτοια χρονική περίοδο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμένουν ελεύθερα να επικαλούνται εθνικούς κανόνες παραγραφής, ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια δικαίου σε σχέση με αξιώσεις που βασίζονται στην έλλειψη συμμόρφωσης ψηφιακού περιεχομένου.
- (44) Η αρχή σύμφωνα με την οποία ο προμηθευτής έχει την ευθύνη καταβολής αποζημίωσης αποτελεί βασικό στοιχείο των συμβάσεων για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου. Προκειμένου να αυξηθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στο

ψηφιακό περιεχόμενο, η συγκεκριμένη αρχή θα πρέπει, επομένως, να ρυθμίζεται σε ενωσιακό επίπεδο, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι καταναλωτές δεν υφίστανται ζημία στις περιπτώσεις πρόκλησης βλάβης στο υλισμικό ή το λογισμικό τους λόγω ψηφιακού περιεχομένου που δεν είναι σύμμορφο προς τους όρους της σύμβασης. Ως εκ τούτου, οι καταναλωτές θα πρέπει να δικαιούνται αποκατάστασης ζημιών που προκαλούνται στο ψηφιακό περιβάλλον τους λόγω μη συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης ή αδυναμίας προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου. Ωστόσο, θα πρέπει να εναπόκειται στα κράτη μέλη να καθορίζουν τους λεπτομερείς όρους για την άσκηση του δικαιώματος αποζημίωσης, ενώ συγχρόνως θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι οι εκπτώσεις επί των τιμών για μελλοντική προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, ιδίως όταν μια τέτοια προσφορά του προμηθευτή αποτελεί τη μοναδική αποζημίωση για τις απώλειες που έχει υποστεί ο καταναλωτής, δεν αποκαθιστούν, κατ' ανάγκη, στον βαθμό που είναι δυνατό, την κατάσταση στην οποία θα βρισκόταν ο καταναλωτής αν το ψηφιακό περιεχόμενο είχε παρασχεθεί δεόντως και ήταν σύμμορφο προς τους όρους της σύμβασης.

- (45) Ο προμηθευτής μπορεί να υποχρεωθεί, για τεχνολογικούς ή άλλους λόγους, να αλλάξει τα χαρακτηριστικά του ψηφιακού περιεχομένου που παρέχεται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Συχνά αυτές οι αλλαγές είναι προς όφελος του καταναλωτή, δεδομένου ότι βελτιώνουν το ψηφιακό περιεχόμενο. Συνεπώς, τα μέρη της σύμβασης μπορούν να συμπεριλάβουν στη σύμβαση αντίστοιχες ρήτρες που επιτρέπουν στον προμηθευτή να προβαίνει σε τροποποιήσεις. Ωστόσο, όταν οι εν λόγω τροποποιήσεις επηρεάζουν αρνητικά τον τρόπο με τον οποίον ο καταναλωτής επωφελείται από τα βασικά χαρακτηριστικά επιδόσεων του ψηφιακού περιεχομένου, μπορεί να ανατρέψουν την ισορροπία της σύμβασης ή να αλλοιώσουν τον χαρακτήρα των επιδόσεων που προβλέπεται από τη σύμβαση σε βαθμό που ο καταναλωτής μπορεί να μην είχε συνάψει την εν λόγω σύμβαση. Συνεπώς, σε τέτοιες περιπτώσεις οι εν λόγω τροποποιήσεις θα πρέπει να υπόκεινται σε ορισμένες προϋποθέσεις.
- (46) Ο ανταγωνισμός αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την εύρυθμη λειτουργία της ψηφιακής ενιαίας αγοράς. Για να τονωθεί αυτός ο ανταγωνισμός, οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ανταποκρίνονται σε ανταγωνιστικές προσφορές και να αλλάζουν προμηθευτές. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό στην πράξη, οι καταναλωτές θα πρέπει να μπορούν να ενεργούν χωρίς να αντιμετωπίζουν νομικά, τεχνικά ή πρακτικά εμπόδια, ιδίως συμβατικούς όρους ή έλλειψη μέσων για την ανάκτηση όλων των δεδομένων που έχουν μεταφορτωθεί από τον καταναλωτή, που έχουν παραχθεί με τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου από τον καταναλωτή ή τα οποία έχουν δημιουργηθεί μετά τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου από τον καταναλωτή. Ωστόσο, είναι επίσης σημαντικό να προστατεύονται οι υπάρχουσες επενδύσεις και διαφυλάττεται η εμπιστοσύνη στις συμβάσεις που έχουν συναφθεί. Ως εκ τούτου, οι καταναλωτές θα πρέπει να διαθέτουν το δικαίωμα να καταγγέλλουν μακροπρόθεσμες συμβάσεις υπό ορισμένες ισορροπημένες προϋποθέσεις. Αυτό δεν αποκλείει τη σύναψη καταναλωτικών συμβάσεων για μεγαλύτερες συμβατικές περιόδους. Ωστόσο, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να διακόψει οποιαδήποτε συμβατική σχέση συνολικής διάρκειας άνω των δώδεκα μηνών. Προκειμένου να αποφεύγεται κάθε καταστρατήγηση αυτού του δικαιώματος, θα πρέπει να καλύπτεται κάθε σύμβαση που δεσμεύει τον καταναλωτή για διάστημα άνω των δώδεκα μηνών, ανεξαρτήτως του αν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου ή παρατείνεται αυτόματα ή έπειτα από μεταγενέστερη συμφωνία των μερών.
- (47) Συχνά, η έλλειψη συμμόρφωσης του τελικού ψηφιακού περιεχομένου, όπως αυτό παρέχεται στον καταναλωτή, προς τους όρους της σύμβασης, οφείλεται σε μία από τις

συναλλαγές στην αλυσίδα συναλλαγών, από τον αρχικό σχεδιαστή έως τον τελικό προμηθευτή. Παρότι ο τελικός προμηθευτής θα πρέπει να είναι υπεύθυνος έναντι του καταναλωτή σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης που έχει συναφθεί μεταξύ των δύο μερών, είναι σημαντικό να διασφαλίζεται ότι ο προμηθευτής διαθέτει κατάλληλα δικαιώματα έναντι των διαφορετικών μελών της αλυσίδας των συναλλαγών, ώστε να μπορεί να καλύψει την ευθύνη του έναντι του καταναλωτή. Ωστόσο, ο καθορισμός των μελών των αλυσίδων συναλλαγών κατά των οποίων μπορεί να στραφεί ο τελικός προμηθευτής, καθώς και των λεπτομερειών και των προϋποθέσεων αυτών των ενεργειών, θα πρέπει να ανάγεται στο εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο.

- (48) Τα πρόσωπα ή οι οργανώσεις που έχουν, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, έννομο συμφέρον προστασίας των συμβατικών δικαιωμάτων των καταναλωτών θα πρέπει να έχουν την ευχέρεια να κινήσουν δικαστικές διαδικασίες είτε ενώπιον δικαστηρίου είτε ενώπιον διοικητικής αρχής, αρμόδιας να αποφασίζει σχετικά με τις προσφυγές αυτές ή να κινεί τις κατάλληλες δικαστικές διαδικασίες.
- (49) Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να θίγουν την εφαρμογή των κανόνων του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, ιδίως του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³³ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁴.
- (50) Η οδηγία 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁵ θα πρέπει να τροποποιηθεί, ούτως ώστε να αποτυπώνει το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας σε σχέση με το σταθερό μέσο που ενσωματώνει ψηφιακό περιεχόμενο, στις περιπτώσεις που το σταθερό μέσο έχει χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά ως φορέας για τη μεταφορά του ψηφιακού περιεχομένου στον καταναλωτή.
- (51) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁶ θα πρέπει να τροποποιηθεί για να συμπεριλάβει στο παράρτημά του παραπομπή στην παρούσα οδηγία, ούτως ώστε να διευκολύνεται η διασυνοριακή συνεργασία κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
- (52) Η οδηγία 2009/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁷ θα πρέπει να τροποποιηθεί για να συμπεριλάβει στο παράρτημά της παραπομπή στην παρούσα οδηγία, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.
- (53) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα³⁸, τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει να επισυνάπτουν, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, στην κοινοποίηση των μέτρων που λαμβάνουν για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο, ένα ή περισσότερα έγγραφα τα οποία επεξηγούν τη σχέση μεταξύ των επιμέρους στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων μερών των πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί αιτιολογημένη τη διαβίβαση τέτοιων εγγράφων.

33 EE L 177 της 4.7.2008, σ. 6–16.

34 EE L 351 της 20.12.2012, σ. 1.
35 EE L 171 της 7.7.1999, σ.12.

36 EE L 364 της 9.12.2004, σ. 1.

37 EE L 110 της 1.5.2009, σ.30.

38 EE C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

- (54) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, οι οποίοι είναι να συμβάλει στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με την αντιμετώπιση, κατά τρόπο συνεκτικό, των συνδεόμενων με το δίκαιο των συμβάσεων εμποδίων για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, και, συγχρόνως, να αποφεύγει τον νομικό κατακερματισμό, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά μπορούν, προς τον σκοπό της διασφάλισης της συνολικής συνοχής των εθνικών νομοθεσιών με την εναρμόνιση των κανόνων δικαίου των συμβάσεων που επίσης διευκολύνουν τον συντονισμό των δράσεων επιβολής, να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση είναι δυνατόν να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως καθορίζεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών όρια.
- (55) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα τα άρθρα 16, 38 και 47,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία καθορίζει ορισμένες απαιτήσεις σχετικά με τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου στους καταναλωτές, ιδίως τους κανόνες σχετικά με τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης, την επανόρθωση σε περίπτωση μη συμμόρφωσης και τους τρόπους άσκησης της εν λόγω επανόρθωσης, καθώς και τους κανόνες για την τροποποίηση και την καταγγελία αυτών των συμβάσεων.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «ψηφιακό περιεχόμενο»:
 - α) τα δεδομένα τα οποία παράγονται και παρέχονται σε ψηφιακή μορφή, για παράδειγμα εγγραφές βίντεο ή ακουστικές εγγραφές, εφαρμογές, ψηφιακά παιχνίδια και κάθε άλλο λογισμικό,
 - β) υπηρεσία που επιτρέπει τη δημιουργία, την επεξεργασία ή την αποθήκευση δεδομένων σε ψηφιακή μορφή, όταν τα δεδομένα αυτά παρέχονται από τον καταναλωτή, και
 - γ) υπηρεσία που επιτρέπει την ανταλλαγή δεδομένων, σε ψηφιακή μορφή, που παρέχονται από άλλους χρήστες της υπηρεσίας αυτής, καθώς και κάθε άλλη αλληλεπίδραση με τα δεδομένα αυτά
2. «ενσωμάτωση»: η διασύνδεση των διαφορετικών συστατικών μερών ψηφιακού περιβάλλοντος, ώστε να λειτουργούν ως συντονισμένο σύνολο σύμφωνα με τον σκοπό για τον οποίον προορίζονται·
3. «προμηθευτής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο, ανεξάρτητα από το αν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο, ενεργεί, ακόμη και μέσω άλλου προσώπου που ενεργεί εξ ονόματος και για λογαριασμό του, για σκοπούς που

εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας·

4. «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο, όσον αφορά τις συμβάσεις που καλύπτει η παρούσα οδηγία, ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας·
5. «αποζημίωση»: χρηματικό ποσό που ενδεχομένως δικαιούνται οι καταναλωτές ως αντιστάθμιση οικονομικής ζημίας στο ψηφιακό τους περιβάλλον·
6. «τίμημα»: χρηματικό ποσό που οφείλεται ως αντάλλαγμα για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου·
7. «σύμβαση»: συμφωνία με την οποία επιδιώκεται να δημιουργηθούν υποχρεώσεις ή άλλα έννομα αποτελέσματα·
8. «ψηφιακό περιβάλλον»: υλισμικό, ψηφιακό περιεχόμενο και κάθε σύνδεση δικτύου στον βαθμό που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του χρήστη·
9. «διαλειτουργικότητα»: η ικανότητα του ψηφιακού περιεχομένου να εκτελεί όλες τις λειτουργίες του σε αλληλεπίδραση με συγκεκριμένο ψηφιακό περιβάλλον·
10. «προμήθεια»: η παροχή πρόσβασης σε ψηφιακό περιεχόμενο ή η διάθεση ψηφιακού περιεχομένου·
11. «σταθερό μέσο»: κάθε μέσο που παρέχει στον καταναλωτή ή τον προμηθευτή τη δυνατότητα να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν, κατά τρόπον ώστε να μπορεί να ανατρέξει σε αυτές μελλοντικά, για το απαιτούμενο από τους σκοπούς των πληροφοριών χρονικό διάστημα, και που επιτρέπει την πανομοιότυπη αναπαραγωγή των αποθηκευόμενων πληροφοριών.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε κάθε σύμβαση με την οποία ο προμηθευτής προμηθεύει ψηφιακό περιεχόμενο στον καταναλωτή, ή αναλαμβάνει την υποχρέωση να το πράξει, και σε αντάλλαγμα του οποίου ο καταναλωτής καταβάλλει τίμημα ή παρέχει ενεργά μη χρηματική αντιπαροχή υπό τη μορφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή οποιωνδήποτε άλλων δεδομένων.
2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε κάθε σύμβαση για την προμήθεια ψηφιακού προϊόντος που αναπτύσσεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του καταναλωτή.
3. Με την εξαίρεση των άρθρων 5 και 11, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε κάθε σταθερό μέσο που ενσωματώνει ψηφιακό περιεχόμενο, όταν το σταθερό μέσο χρησιμεύει αποκλειστικά ως φορέας για τη μεταφορά ψηφιακού περιεχομένου.
4. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε ψηφιακό περιεχόμενο που παρέχεται αντί μη χρηματικής αντιπαροχής στον βαθμό που ο προμηθευτής ζητεί από τον καταναλωτή να παρέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των οποίων η επεξεργασία είναι απολύτως απαραίτητη για την εκτέλεση της σύμβασης ή την εκπλήρωση νομικών απαιτήσεων, και ο προμηθευτής δεν προβαίνει σε περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων κατά τρόπο ασυμβίβαστο προς τον σκοπό αυτό. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται επίσης σε οποιαδήποτε άλλα δεδομένα των οποίων την παροχή ζητεί ο προμηθευτής από τον καταναλωτή με σκοπό τη διασφάλιση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης ή την εκπλήρωση νομικών

απαιτήσεων, και ο προμηθευτής δεν χρησιμοποιεί τα εν λόγω δεδομένα για εμπορικούς σκοπούς.

5. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις που αφορούν:
- α) τις υπηρεσίες που παρέχονται με κυρίαρχο στοιχείο ανθρώπινης παρέμβασης από την πλευρά του προμηθευτή, όταν η ψηφιακή μορφή χρησιμεύει κυρίως ως φορέας για τη μεταφορά του περιεχομένου·
 - β) τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ορίζονται στην οδηγία 2002/21/EK·
 - γ) την ιατρική περίθαλψη, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 στοιχείο α) της οδηγίας 2011/24/EK·
 - δ) τις υπηρεσίες τζόγου, δηλ. τις υπηρεσίες που συνίστανται σε τυχερά παιχνίδια στα οποία ο παίκτης στοιχηματίζει νομισματική αξία, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που ενέχουν στοιχείο δεξιοτήτας, όπως λαχειοφόρες αγορές, τζόγο σε καζίνα, παιχνίδια πόκερ και συναλλαγές που αφορούν στοιχήματα, με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων και κατόπιν ατομικού αιτήματος αποδέκτη υπηρεσίας·
 - ε) τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.
6. Εάν μια σύμβαση περιλαμβάνει στοιχεία επιπλέον της προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται μόνον ως προς τις υποχρεώσεις και τους τρόπους επανόρθωσης των μερών υπό την ιδιότητά τους ως προμηθευτή και καταναλωτή του ψηφιακού περιεχομένου.
7. Εάν οποιαδήποτε διάταξη της παρούσας οδηγίας έρχεται σε σύγκρουση με διάταξη άλλης πράξης της Ένωσης που διέπει ειδικό τομέα ή αντικείμενο, η διάταξη της άλλης πράξης της Ένωσης υπερισχύει έναντι των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.
8. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
9. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει το εθνικό γενικό δίκαιο περί συμβάσεων, όπως οι κανόνες διαμόρφωσης, το κύρος ή τα αποτελέσματα μιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών της καταγγελίας μιας σύμβασης, στον βαθμό που το εν λόγω δίκαιο δεν ρυθμίζεται από αυτήν.

Άρθρο 4

Επίπεδο εναρμόνισης

Τα κράτη μέλη δεν διατηρούν ούτε θεσπίζουν διατάξεις που παρεκκλίνουν από εκείνες που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων των περισσότερο ή λιγότερο αυστηρών διατάξεων για την εξασφάλιση διαφορετικού επιπέδου προστασίας του καταναλωτή.

Άρθρο 5

Προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου

1. Κατά την εκτέλεση της σύμβασης για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, ο προμηθευτής παρέχει το ψηφιακό περιεχόμενο
- α) στον καταναλωτή· ή

- β) σε τρίτο μέρος που εκμεταλλεύεται φυσική ή εικονική εγκατάσταση η οποία θέτει το ψηφιακό περιεχόμενο στη διάθεση του καταναλωτή ή παρέχει στον καταναλωτή τη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτό και έχει επιλεγεί από τον καταναλωτή για την παραλαβή του ψηφιακού περιεχομένου.
2. Ο προμηθευτής προμηθεύει το ψηφιακό περιεχόμενο αμέσως μετά τη σύναψη της σύμβασης, εκτός αν τα μέρη έχουν συμφωνήσει διαφορετικά. Η προμήθεια θεωρείται ότι πραγματοποιείται όταν το ψηφιακό περιεχόμενο παρέχεται στον καταναλωτή ή, στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται η παράγραφος 1 στοιχείο β), στο τρίτο μέρος που επιλέγει ο καταναλωτής, αν αυτό το παραλάβει πρώτο.

Άρθρο 6

Συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης

1. Για να θεωρηθεί ότι το ψηφιακό περιεχόμενο συμμορφώνεται προς τους όρους της σύμβασης, πρέπει, κατά περίπτωση:
- α) να αντιστοιχεί στην ποσότητα, την ποιότητα, τη διάρκεια και την έκδοση, που απαιτούνται από τη σύμβαση, να διαθέτει τις δυνατότητες λειτουργίας, τη διαλειτουργικότητα και τα λοιπά χαρακτηριστικά επιδόσεων, όπως η προσβασιμότητα, η συνέχεια και η ασφάλεια, που απαιτούνται από τη σύμβαση, καθώς και κάθε προσυμβατική πληροφορία που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης,
 - β) να είναι κατάλληλο για κάθε ειδικό σκοπό για τον οποίον το επιζητεί ο καταναλωτής και τον οποίο ο καταναλωτής γνωστοποίησε στον προμηθευτή κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης, ο δε προμηθευτής τον αποδέχθηκε,
 - γ) να συνοδεύεται από τυχόν οδηγίες και υπηρεσίες υποστήριξης του πελάτη που προβλέπονται στη σύμβαση, και
 - δ) να είναι επικαιροποιημένο όπως προβλέπεται στη σύμβαση.
2. Στον βαθμό που η σύμβαση δεν ορίζει, κατά περίπτωση, με σαφή και περιεκτικό τρόπο, τις απαιτήσεις για το ψηφιακό περιεχόμενο που προβλέπονται στην παράγραφο 1, το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει να είναι κατάλληλο για τους σκοπούς για τους οποίους χρησιμοποιείται συνήθως ψηφιακό περιεχόμενο της ίδιας περιγραφής, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων λειτουργίας, της διαλειτουργικότητάς του και των λοιπών χαρακτηριστικών επιδόσεων, όπως η προσβασιμότητα, η συνέχεια και η ασφάλεια, ενώ θα λαμβάνονται υπόψη τα εξής:
- α) αν το ψηφιακό περιεχόμενο παρέχεται αντί τιμήματος ή άλλης μη χρηματικής αντιπαροχής,
 - β) κατά περίπτωση, τυχόν ισχύοντα διεθνή τεχνικά πρότυπα ή, ελλείψει αυτών, εφαρμοστέοι κώδικες δεοντολογίας και καλές πρακτικές του κλάδου, και
 - γ) τυχόν δημόσια δήλωση του προμηθευτή ή για λογαριασμό του προμηθευτή ή άλλων προσώπων σε προηγούμενα στάδια της αλυσίδας συναλλαγών, εκτός εάν ο προμηθευτής αποδείξει:
 - i) ότι δεν γνώριζε και δεν μπορούσε ευλόγως να γνωρίζει τη σχετική δήλωση·
 - ii) ότι, κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης η σχετική δήλωση είχε διορθωθεί·

- iii) ότι η απόφαση για την αγορά του ψηφιακού περιεχομένου δεν μπορούσε να επηρεαστεί από τη δήλωση.
3. Εάν η σύμβαση ορίζει ότι το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει να παρέχεται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει να συμμορφώνεται προς τους όρους της σύμβασης καθ' όλη τη διάρκεια του εν λόγω διαστήματος.
 4. Εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά, το παρεχόμενο ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει να συμμορφώνεται με την πλέον πρόσφατη έκδοση του ψηφιακού περιεχομένου που ήταν διαθέσιμο κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης.
 5. Προκειμένου να συμμορφώνεται προς τους όρους της σύμβασης, το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει επίσης να εκπληρώνει τις απαιτήσεις των άρθρων 7 και 8.

Άρθρο 7

Ενσωμάτωση του ψηφιακού περιεχομένου

Σε περίπτωση πλημμελούς ενσωμάτωσης ψηφιακού περιεχομένου στο ψηφιακό περιβάλλον του καταναλωτή, κάθε έλλειψη συμμόρφωσης η οποία είναι συνέπεια της πλημμελούς ενσωμάτωσης θεωρείται ως έλλειψη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου εφόσον:

- α) η ενσωμάτωση του ψηφιακού περιεχομένου έγινε από τον προμηθευτή ή υπό την ευθύνη του· ή
- β) το ψηφιακό περιεχόμενο προοριζόταν για ενσωμάτωση από τον καταναλωτή και η πλημμελής ενσωμάτωση οφειλόταν σε ελλείψεις στις οδηγίες ενσωμάτωσης, στις περιπτώσεις που οι οδηγίες αυτές παρασχεθήκαν σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή έπρεπε να είχαν παρασχεθεί σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2.

Άρθρο 8

Δικαιώματα τρίτων

1. Κατά τον χρόνο προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου στον καταναλωτή, το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει να είναι απαλλαγμένο από κάθε δικαίωμα τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων που βασίζονται στη διανοητική ιδιοκτησία, ούτως ώστε το ψηφιακό περιεχόμενο να μπορεί να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τη σύμβαση.
2. Όταν το ψηφιακό περιεχόμενο παρέχεται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ο προμηθευτής διασφαλίζει ότι, καθ' όλο το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το ψηφιακό περιεχόμενο που παρέχεται στον καταναλωτή είναι απαλλαγμένο από κάθε δικαίωμα τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων που βασίζονται στη διανοητική ιδιοκτησία, ούτως ώστε το ψηφιακό περιεχόμενο να μπορεί να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τη σύμβαση.

Άρθρο 9

Βάρος της απόδειξης

1. Το βάρος της απόδειξης σε σχέση με τη συμμόρφωση προς τους όρους της σύμβασης το φέρει ο προμηθευτής κατά τον χρόνο που προβλέπεται στο άρθρο 10.
2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται εάν ο προμηθευτής αποδείξει ότι το ψηφιακό περιβάλλον του καταναλωτή δεν είναι συμβατό με τις απαιτήσεις

διαλειτουργικότητας και τις διάφορες άλλες τεχνικές απαιτήσεις του ψηφιακού περιεχομένου, και εάν ο προμηθευτής είχε ενημερώσει τον καταναλωτή σχετικά με αυτές τις απαιτήσεις πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

3. Ο καταναλωτής οφείλει να συνεργάζεται με τον προμηθευτή στον βαθμό που είναι δυνατό και αναγκαίο για τον προσδιορισμό του ψηφιακού περιβάλλοντος του καταναλωτή. Η υποχρέωση συνεργασίας περιορίζεται στα τεχνικώς διαθέσιμα μέσα που είναι λιγότερο παρεμβατικά για τον καταναλωτή. Εάν ο καταναλωτής δεν συνεργαστεί, τότε φέρει αυτός το βάρος της απόδειξης σε σχέση με τη μη συμμόρφωση προς τους όρους της σύμβασης.

Άρθρο 10

Ευθύνη του προμηθευτή

Ο προμηθευτής ευθύνεται έναντι του καταναλωτή:

- α) για τυχόν αδυναμία προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου,
- β) για κάθε έλλειψη συμμόρφωσης που υφίσταται κατά τον χρόνο της προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου, και
- γ) εάν η σύμβαση προβλέπει ότι το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει να παρέχεται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, για κάθε έλλειψη συμμόρφωσης που παρουσιάζεται κατά τη διάρκεια του εν λόγω διαστήματος.

Άρθρο 11

Επανάρθωση σε περίπτωση αδυναμίας προμήθειας

Σε περίπτωση αδυναμίας του προμηθευτή να προμηθεύσει το ψηφιακό περιεχόμενο σύμφωνα με το άρθρο 5, ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να καταγγείλει αμέσως τη σύμβαση δυνάμει του άρθρου 13.

Άρθρο 12

Τρόποι επανόρθωσης για τη μη συμμόρφωση προς τους όρους της σύμβασης

1. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα σε αποκατάσταση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης δωρεάν, εκτός αν αυτό είναι αδύνατο, δυσανάλογο ή παράνομο.
Η αποκατάσταση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης θεωρείται δυσανάλογη αν συνεπάγεται μη εύλογες δαπάνες για τον προμηθευτή. Για να καθοριστεί αν οι δαπάνες δεν είναι εύλογες, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:
 - α) η αξία που θα είχε το ψηφιακό περιεχόμενο αν ήταν σύμμορφο προς τους όρους της σύμβασης· και
 - β) η σημασία που έχει η μη συμμόρφωση προς τους όρους της σύμβασης για την επίτευξη του σκοπού για τον οποίον χρησιμοποιείται συνήθως ψηφιακό περιεχόμενο της ίδιας περιγραφής.
2. Ο προμηθευτής αποκαθιστά τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης, σύμφωνα με την παράγραφο 1, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από τη στιγμή που πληροφορείται από τον καταναλωτή σχετικά με την

έλλειψη συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης και χωρίς σημαντική ενόχληση του καταναλωτή, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση του ψηφιακού περιεχομένου και τον σκοπό για τον οποίον ο καταναλωτής επιζητεί το ψηφιακό περιεχόμενο.

3. Ο καταναλωτής δικαιούται είτε ανάλογη μείωση του τιμήματος, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 4, εάν το ψηφιακό περιεχόμενο παρέχεται αντί καταβολής τιμήματος, είτε να καταγγείλει τη σύμβαση δυνάμει της παραγράφου 5 και του άρθρου 13:
 - α) εάν ο τρόπος επανόρθωσης που συνίσταται στην αποκατάσταση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου είναι αδύνατη, δυσανάλογη ή παράνομη,
 - β) εάν ο προμηθευτής δεν έχει ολοκληρώσει τον τρόπο επανόρθωσης εντός του χρόνου που προβλέπεται στην παράγραφο 2,
 - γ) εάν ο τρόπος επανόρθωσης για την αποκατάσταση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου θα προκαλούσε σημαντική ενόχληση του καταναλωτή, ή
 - δ) ο προμηθευτής έχει δηλώσει, ή καθίσταται εξίσου σαφές από τις περιστάσεις, ότι ο προμηθευτής δεν θα αποκαταστήσει τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης.
4. Η μείωση του τιμήματος είναι ανάλογη με τη μείωση της αξίας του ψηφιακού περιεχομένου που παραλήφθηκε από τον καταναλωτή σε σχέση με την αξία του ψηφιακού περιεχομένου που συμμορφώνεται προς τους όρους της σύμβασης.
5. Ο καταναλωτής μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση μόνον εάν η έλλειψη συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης αλλοιώνει τις δυνατότητες λειτουργίας, τη διαλειτουργικότητα και τα λοιπά βασικά χαρακτηριστικά επιδόσεων του ψηφιακού περιεχομένου, όπως η προσβασιμότητα, η συνέχεια και η ασφάλεια, όταν απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφοι 1 και 2. Το βάρος της απόδειξης ότι η έλλειψη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου προς τους όρους της σύμβασης δεν επηρεάζει τις δυνατότητες λειτουργίας, τη διαλειτουργικότητα και τα λοιπά βασικά χαρακτηριστικά επιδόσεων του ψηφιακού περιεχομένου το φέρει ο προμηθευτής.

Άρθρο 13

Καταγγελία

1. Ο καταναλωτής ασκεί το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης με ειδοποίηση προς τον προμηθευτή που παρέχεται με οποιονδήποτε τρόπο.
2. Σε περίπτωση που ο καταναλωτής καταγγείλει τη σύμβαση:
 - α) ο προμηθευτής επιστρέφει στον καταναλωτή το καταβληθέν τίμημα χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός 14 ημερών από την παραλαβή της ειδοποίησης·
 - β) ο προμηθευτής λαμβάνει όλα τα μέτρα τα οποία είναι λογικό να αναμένονται από αυτόν για να μην χρησιμοποιήσει τη μη χρηματική αντιπαροχή που παρείχε ο καταναλωτής αντί του ψηφιακού περιεχομένου ούτε τυχόν άλλα δεδομένα που έχει συλλέξει ο ίδιος σε σχέση με την προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένου κάθε περιεχομένου που παρείχε ο

καταναλωτής. Εξαιρείται το περιεχόμενο που δημιουργεί ο καταναλωτής από κοινού με άλλα πρόσωπα που εξακολουθούν να το χρησιμοποιούν·

- (a) ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή τα τεχνικά μέσα για την ανάκτηση όλου του περιεχομένου που παρείχε ο καταναλωτής, καθώς και τυχόν άλλων δεδομένων που παρήχθησαν ή δημιουργήθηκαν μέσω της χρήσης του ψηφιακού περιεχομένου από τον καταναλωτή, στον βαθμό που τα δεδομένα αυτά έχουν διατηρηθεί από τον προμηθευτή. Ο καταναλωτής δικαιούται να ανακτήσει το περιεχόμενο δωρεάν, χωρίς σημαντική ενόχληση, σε εύλογο χρονικό διάστημα και σε συνήθως χρησιμοποιούμενο μορφότυπο δεδομένων·
 - γ) εάν το ψηφιακό περιεχόμενο δεν παρασχέθηκε σε σταθερό μέσο, ο καταναλωτής δεν το χρησιμοποιεί ούτε το θέτει στη διάθεση τρίτων, ιδίως διαγράφοντας το ψηφιακό περιεχόμενο ή, διαφορετικά, καθιστώντας το μη κατανοητό·
 - (b) εάν το ψηφιακό περιεχόμενο παρασχέθηκε σε σταθερό μέσο, ο καταναλωτής:
 - i) κατόπιν αιτήματος του προμηθευτή, επιστρέφει, με έξοδα του προμηθευτή, το σταθερό υπόθεμα στον προμηθευτή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός 14 ημερών από την παραλαβή του αιτήματος του προμηθευτή, και
 - ii) διαγράφει κάθε χρησιμοποιήσιμο αντίγραφο του ψηφιακού περιεχομένου, το καθιστά ακατανόητο ή, διαφορετικά, δεν το χρησιμοποιεί ούτε το θέτει στη διάθεση τρίτων.
3. Μετά την καταγγελία της σύμβασης, ο προμηθευτής μπορεί να εμποδίσει κάθε περαιτέρω χρήση του ψηφιακού περιεχομένου από τον καταναλωτή, ιδίως καθιστώντας το ψηφιακό περιεχόμενο μη προσβάσιμο στον καταναλωτή ή απενεργοποιώντας τον λογαριασμό χρήστη του καταναλωτή, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 στοιχείο γ).
4. Ο καταναλωτής δεν υποχρεούται να πληρώσει για οποιαδήποτε χρήση του ψηφιακού περιεχομένου κατά την περίοδο πριν από την καταγγελία της σύμβασης.
5. Εάν το ψηφιακό περιεχόμενο παρασχέθηκε αντί καταβολής τιμήματος και κατά το χρονικό διάστημα που καθορίζεται στη σύμβαση, ο καταναλωτής μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση μόνο σε σχέση με το τμήμα του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο το ψηφιακό περιεχόμενο δεν ήταν σύμμορφο προς τους όρους της σύμβασης.
6. Εάν ο καταναλωτής καταγγείλει τμήμα της σύμβασης σύμφωνα με την παράγραφο 5, η παράγραφος 2 εφαρμόζεται, με εξαίρεση το στοιχείο β), σε σχέση με την περίοδο κατά την οποία το ψηφιακό περιεχόμενο ήταν σύμμορφο προς τους όρους της σύμβασης. Ο προμηθευτής επιστρέφει στον καταναλωτή το μέρος του καταβληθέντος τιμήματος που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα κατά το οποίο το ψηφιακό περιεχόμενο δεν ήταν σύμμορφο προς τους όρους της σύμβασης.

Άρθρο 14

Δικαίωμα αποζημίωσης

1. Ο προμηθευτής ευθύνεται έναντι του καταναλωτή για κάθε οικονομική ζημία που προκαλείται στο ψηφιακό περιβάλλον του καταναλωτή λόγω της μη συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης ή της αδυναμίας προμήθειας του ψηφιακού

περιεχομένου. Η αποζημίωση πρέπει να αποκαθιστά, στον βαθμό του δυνατού, την κατάσταση στην οποία θα βρισκόταν ο καταναλωτής αν το ψηφιακό περιεχόμενο είχε παρασχεθεί δεόντως και ήταν σύμμορφο προς τους όρους της σύμβασης.

2. Τα κράτη μέλη καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες για την άσκηση του δικαιώματος αποζημίωσης.

Άρθρο 15

Τροποποίηση του ψηφιακού περιεχομένου

1. Εάν η σύμβαση προβλέπει ότι το ψηφιακό περιεχόμενο παρέχεται κατά τη διάρκεια του προβλεπόμενου από τη σύμβαση χρονικού διαστήματος, ο προμηθευτής μπορεί να τροποποιήσει τις δυνατότητες λειτουργίας, τη διαλειτουργικότητα και τα λοιπά βασικά χαρακτηριστικά επιδόσεων του ψηφιακού περιεχομένου, όπως η προσβασιμότητα, η συνέχεια και η ασφάλεια, στον βαθμό που οι τροποποιήσεις αυτές επηρεάζουν αρνητικά την πρόσβαση στο ψηφιακό περιεχόμενο ή τη χρήση του από τον καταναλωτή, μόνον εάν:
 - α) προβλέπεται αυτό από τη σύμβαση·
 - β) ο καταναλωτής έχει ενημερωθεί εντός εύλογης προθεσμίας πριν από την τροποποίηση με ρητή προειδοποίηση σε σταθερό μέσο·
 - γ) επιτρέπεται στον καταναλωτή να καταγγείλει τη σύμβαση χωρίς καμία επιβάρυνση εντός τουλάχιστον 30 ημερών από την παραλαβή της ειδοποίησης, και
 - δ) μετά την καταγγελία της σύμβασης σύμφωνα με το στοιχείο γ), διατίθενται στον καταναλωτή τεχνικά μέσα για την ανάκτηση όλου του περιεχομένου που έχει παρασχεθεί σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο γ).
2. Εάν ο καταναλωτής καταγγείλει τη σύμβαση σύμφωνα με την παράγραφο 1, κατά περίπτωση,
 - α) ο προμηθευτής επιστρέφει στον καταναλωτή το μέρος του καταβληθέντος τιμήματος που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα μετά την τροποποίηση του ψηφιακού περιεχομένου·
 - β) ο προμηθευτής δεν χρησιμοποιεί τη μη χρηματική αντιπαροχή που παρείχε ο καταναλωτής αντί του ψηφιακού περιεχομένου ούτε τυχόν άλλα δεδομένα που είχε συλλέξει ο προμηθευτής σε σχέση με την προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένου κάθε περιεχομένου που παρείχε ο καταναλωτής.

Άρθρο 16

Δικαίωμα καταγγελίας μακροπρόθεσμων συμβάσεων

1. Εάν η σύμβαση προβλέπει την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου για αόριστη χρονική διάρκεια ή εάν η αρχική διάρκεια της σύμβασης ή οποιοσδήποτε συνδυασμός περιόδων ανανέωσης υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες, ο καταναλωτής δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση οποτεδήποτε μετά τη λήξη της πρώτης δωδεκάμηνης περιόδου.

2. Ο καταναλωτής ασκεί το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης με ειδοποίηση προς τον προμηθευτή που παρέχεται με οποιονδήποτε τρόπο. Η καταγγελία τίθεται σε ισχύ 14 ημέρες μετά την παραλαβή της ειδοποίησης.
3. Εάν το ψηφιακό περιεχόμενο παρέχεται αντί καταβολής τιμήματος, ο καταναλωτής εξακολουθεί να υποχρεούται να καταβάλει το μέρος του τιμήματος για την προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου που αντιστοιχεί στη χρονική περίοδο πριν από τη θέση της καταγγελίας σε ισχύ.
4. Εάν ο καταναλωτής καταγγείλει τη σύμβαση σύμφωνα με το παρόν άρθρο:
 - α) ο προμηθευτής λαμβάνει όλα τα μέτρα τα οποία είναι εύλογο να αναμένονται από αυτόν για να μην χρησιμοποιήσει τη μη χρηματική αντιπαροχή που παρείχε ο καταναλωτής αντί του ψηφιακού περιεχομένου ούτε τυχόν άλλων δεδομένων που είχε συλλέξει ο προμηθευτής σε σχέση με την προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένου κάθε περιεχομένου που παρείχε ο καταναλωτής·
 - β) ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή τα τεχνικά μέσα για την ανάκτηση κάθε περιεχομένου που παρείχε ο καταναλωτής και τυχόν άλλων δεδομένων που παρήχθησαν ή δημιουργήθηκαν μέσω της χρήσης του ψηφιακού περιεχομένου από τον καταναλωτή, στον βαθμό που τα δεδομένα αυτά έχουν διατηρηθεί από τον προμηθευτή. Ο καταναλωτής δικαιούται να ανακτήσει το περιεχόμενο χωρίς σημαντική ενόχληση, σε εύλογο χρονικό διάστημα και σε συνήθως χρησιμοποιούμενο μορφότυπο δεδομένων, και
 - γ) κατά περίπτωση, ο καταναλωτής διαγράφει κάθε χρησιμοποιήσιμο αντίγραφο του ψηφιακού περιεχομένου, το καθιστά ακατανόητο ή, διαφορετικά, δεν το χρησιμοποιεί ούτε το θέτει στη διάθεση τρίτων.
5. Μετά την καταγγελία, ο προμηθευτής μπορεί να εμποδίσει κάθε περαιτέρω χρήση του ψηφιακού περιεχομένου από τον καταναλωτή, ιδίως καθιστώντας το ψηφιακό περιεχόμενο μη προσβάσιμο στον καταναλωτή ή απενεργοποιώντας τον λογαριασμό χρήστη του καταναλωτή, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 στοιχείο β).

Άρθρο 17

Δικαίωμα προς επανόρθωση

Εάν ο προμηθευτής υπέχει ευθύνη έναντι του καταναλωτή λόγω αδυναμίας προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου ή μη συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης η οποία απορρέει από πράξη ή παράλειψη προσώπου σε προηγούμενα στάδια της αλυσίδας συναλλαγών, ο προμηθευτής δικαιούται να στραφεί κατά του προσώπου ή των προσώπων που φέρουν ευθύνη στην αλυσίδα συναλλαγών. Το πρόσωπο κατά του οποίου μπορεί να στραφεί ο προμηθευτής, καθώς και οι σχετικοί τρόποι επανόρθωσης και οι όροι άσκησής τους, καθορίζονται από το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 18

Επιβολή

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.
2. Τα μέσα που αναφέρει η παράγραφος 1 περιλαμβάνουν διατάξεις, οι οποίες επιτρέπουν σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους οργανισμούς, όπως

καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία, να προσφεύγουν σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία, στα δικαστήρια ή στα αρμόδια διοικητικά όργανα, ώστε να διασφαλίζουν την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας:

- α) δημόσιοι οργανισμοί ή εκπρόσωποί τους·
- β) οργανώσεις καταναλωτών που έχουν έννομο συμφέρον να προστατεύουν τους καταναλωτές·
- γ) επαγγελματικές οργανώσεις που έχουν έννομο συμφέρον να ενεργούν.

Άρθρο 19

Υποχρεωτικός χαρακτήρας

Οποιαδήποτε συμβατική ρήτρα η οποία αποκλείει, σε βάρος του καταναλωτή, την εφαρμογή των εθνικών μέτρων μεταφοράς της παρούσας οδηγίας, παρεκκλίνει από αυτά ή μεταβάλλει τα αποτελέσματά τους προτού η έλλειψη συμμόρφωσης προς τη σύμβαση περιέλθει σε γνώση του προμηθευτή από τον καταναλωτή, δεν είναι δεσμευτική για τον καταναλωτή, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 20

Τροποποιήσεις της οδηγίας 1999/44/ΕΚ, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ

1. Το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο β) της οδηγίας 1999/44/ΕΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) καταναλωτικά αγαθά: κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο με εξαίρεση:

- *τα αγαθά που πωλούνται στα πλαίσια αναγκαστικής εκτέλεσης ή με άλλο τρόπο από δικαστική αρχή,*
- *το νερό και το φυσικό αέριο, όταν δεν είναι συσκευασμένα προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα,*
- *την ηλεκτρική ενέργεια,*
- *σταθερό μέσο στο οποίο ενσωματώνεται ψηφιακό περιεχόμενο, στις περιπτώσεις που έχει χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά ως φορέας για τη μεταφορά του ψηφιακού περιεχομένου στον καταναλωτή, όπως αναφέρεται στην οδηγία (ΕΕ) αριθ./XXX³⁹...»*

2. Στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«21. Οδηγία (ΕΕ) αριθ./XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της XX/XX/201X, σχετικά με τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου (ΕΕ ...).»

3. Στο παράρτημα I της οδηγίας 2009/22/ΕΚ προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«16. Οδηγία (ΕΕ) αριθ./XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της XX/XX/201X, σχετικά με τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου (ΕΕ ...).»

³⁹

Οδηγία (ΕΕ) αριθ./XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., σχετικά με τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου (ΕΕ ...)

Άρθρο 21

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία [ημερομηνία: δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος] το αργότερο.
2. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.
3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εθνικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 22

Επανεξέταση

Η Επιτροπή επανεξετάζει [ημερομηνία: πέντε έτη από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας], το αργότερο, την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η έκθεση εξετάζει, μεταξύ άλλων, το ενδεχόμενο εναρμόνισης των κανόνων που εφαρμόζονται στις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου αντί αντιπαροχής άλλης από εκείνη που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία, ιδίως αντί διαφήμισης ή έμμεσης συλλογής δεδομένων.

Άρθρο 23

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 24

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος